DIZAJN W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W PODRÓŻY

DESIGN IN PUBLIC SPACE

ON THE ROAD

Wydawca / Publisher
Zamek Cieszyn, ul. Zamkowa 3 abc, 43-400 Cieszyn
tel. +48 33 851 08 21, www.zamekcieszyn.pl

Kuratorka wystawy / Curator of the exhibition
Katarzyna Pełka-Bura

Redakcja / Editing
Beata Mońka

Tłumaczenie i korekta / Translation and proofreading
Martyna Szczepaniak-Woźnikowska

Projekt graficzny / Graphic design
Ewa Mikusek | www.behance.net/ewamikusek

Zdjęcie na okładce / Cover photo
Ewa Mikusek | www.behance.net/ewamikusek

Aranżacja wystawy / Arrangement of the exhibition
Wzorro Design | www.wzorro.com

Druk / Print
DuoColor

Nakład / Circulation
1000 egzemplarzy / 1000 copies

publikacja bezpłatna / free issue
ISBN 978-83-947478-5-5
Cieszyn 2018

Mecenat:

Śląskie.

Organizator:

zamek cieszyn

Zamek Cieszyn jest instytucją kultury współprowadzoną
przez Samorząd Województwa Śląskiego.

SPIS TREŚCI
CONTENTS

Dizajn w przestrzeni publicznej. W podróży 4
Design in public space. On the road

Infrastruktura — niezauważalny towarzysz każdej wyprawy 12
Infrastructure – the invisible companion to every journey

Znaleźć właściwy kierunek 34
Find your way

Podróż w głąb siebie 48
A journey into yourself

Droga do lepszego życia 60
A road towards a better life

Smaki życia 72
Flavours of life

DIZAJN W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ. W PODRÓŻY
DESIGN IN PUBLIC SPACE. ON THE ROAD

Czasem niewiele znacząca podróż, zmiana miejsca o parę kilometrów wyrywa nas z pospolitej, okresami dręczącej i na pozór niemożliwej do zniesienia, kręcącej się w kółko bezradności. Czasami wystarczy wybrać się do Ostrzyhomia, a już przychodzą nam inne myśli o życiu, wyraźniej widzimy nasze zadania.

Sándor Márai, Księga Ziół

Sometimes an insignificant journey, a change of position by a few kilometers, tears us away from the common, sometimes tormenting and seemingly unbearable helplessness. Sometimes it is enough to go to Esztergom, and different thoughts about life come to us, we see our tasks more clearly.

Sándor Márai, Herbal Book

„Wsiąść do pociągu, byle jakiego...” to nie tylko słowa znanej piosenki, ale także coraz chętniej obierana maksyma życiowa. Zalewani pięknymi fotografiami z mediów społecznościowych sami nabieramy chęci do spakowania plecaka i wyruszenia przed siebie. Tylko dokąd pojechać? Jak dotrzeć do miejsca docelowego? Jaki środek transportu wybrać? Gdzie znaleźć nocleg? Te pytania kłębią się w głowach przed każdym wyjazdem – nieważne, czy wybieramy się w podróż życia czy służbową. Stałym, choć nieoczywistym współtowarzyszem naszej podróży jest przestrzeń publiczna: infrastruktura miejsc, do których jedziemy, oznakowania, z których korzystamy, wyjątkowe rozwiązania, które utrwalamy na pamiątkowych zdjęciach.

Zabieramy Was zatem w podróż o przestrzeni publicznej – chcemy sprawdzić, czy jest dobrze zaprojektowana, przetestować, czy jest gotowa na przyjęcie gości – zanim wybierzemy kolejny punkt na mapie jako cel naszej drogi. Światowa Organizacja Turystyki, która działa przy ONZ, podaje, że w 2008 roku odbyliśmy 922 miliony międzynarodowych podróży. W 2015 liczba ta sięgała już 1,184 miliarda, a szacuje się, że do 2020 będzie to 1,6 miliarda. Liczba turystów odwiedzających Polskę – i spędzających tu przynajmniej jedną noc – zwiększyła się z 67 390 tys. w 2012 roku do 80 476 tys. w 2016, a najchętniej wybieranym środkiem transportu był samolot. Liczby mówią same za siebie. Turystyka to jedna z najmocniej rozwijających się dziedzin gospodarki – ponad 9% wszystkich zawodów jest w bezpośredni lub pośredni sposób połączona z przemysłem turystycznym. Turystyka generuje 10% światowego PKB, a 30% globalnego rynku usług jest z nią powiązanych. W 2008 roku branża przyniosła 944 miliardów dolarów przychodów. Dziś szacuje się, że wartość biznesu turystycznego to 8,2 bilionów dolarów. Podróże to jednak nie tylko suche liczby i statystyki. To przede wszystkim relacje i zbieranie nowych doświadczeń. Dla nich głównie podróżujemy. Niezależnie, czy kierują nami osobiste, czy zawodowe cele. Potrzeby podróżnych także się zmieniają. Młodzi zwiedzają szybko, często przemierzając tysiące kilometrów w ciągu jednej doby. Podróżują, aby móc pochwalić się nowymi fotograficznymi zdobyczami w mediach społecznościowych. Chcą być travelbrytami (celebryta + travel ang. podróżować). Przestrzeń publiczna musi być atrakcyjnym tłem dla całodobowej relacji online. Według ekspertów, coraz bardziej popularne są tzw. “city breaks”, tj. krótkie wypady do wielkich metropolii, w trakcie których zwiedza się intensywnie i szybko. Poszukujący nowych wrażeń podróżni oczekują od włodarzy miast i miasteczek całodobowej obsługi – możliwości naładowania sprzętów elektronicznych, dostępności noclegów oraz jedzenia, ale także dodatkowych rozrywek. Niektórzy oczekują ekstremalnych doświadczeń, więc poszukują… miejsc katastrof lub zagłady

(tanatoturystyka). Z drugiej strony seniorzy oraz osoby niepełnosprawne – coraz liczniejsza grupa podróżników – oczekują przestrzeni publicznej wygodnej i bez barier. W samej Europie żyje ok. 90 mln ludzi z różnego rodzaju dysfunkcjami – wielu z nich może i chce podróżować! Dostępna turystyka to ogromny rynek szacowany na ponad 142 miliardy euro (raport Uniwersytetu Surrey, 2014). W dobie zmęczenia komercyjnym „turystycznym fast foodem" zwiększa się liczba świadomych podróżników (post-turystów), którzy chcą odwiedzać świat z jak najmniejszą szkodą dla środowiska. Zwiedzają lokalnie (trend *locavore*), kupują pamiątki od miejscowych rzemieślników, angażują się w życie społeczności – nawet, jeśli przebywają w niej przez krótką chwilę. Podróżowanie nie zawsze jest dobrowolnym wyborem. Wojny, klęski żywiołowe, prześladowania, ale także ludzka chęć poprawy warunków życia wciąż zmuszają miliony ludzi do opuszczenia ich domów. Czasem na zawsze. Taka podróż rzadko bywa projektowana, ale zmusza rządy – aktualnie głównie krajów europejskich – do szukania tymczasowych i trwałych rozwiązań, co ma swoje odbicie w przestrzeni publicznej i usługach tworzonych dla emigrantów. Wystawa i katalog tegorocznej edycji „Dizajnu w przestrzeni publicznej. W podróży" zostały skonstruowane w oparciu o obserwacje najnowszych trendów w branży turystycznej oraz zmian społecznych. Tworzy ją pięć działów / rozdziałów w katalogu: „Infrastruktura – niewidzialny towarzysz każdej podróży", „Znaleźć właściwy kierunek", „Podróż w głąb siebie", „Droga do lepszego życia", „Smaki życia". „Infrastruktura – niewidzialny towarzysz każdej podróży" pokazuje najciekawsze elementy przestrzeni publicznych zaprojektowane z myślą o różnych potrzebach turystów, które wpływają na polepszenie jakości i komfortu podróżowania. „Znaleźć właściwy kierunek" to dział poświęcony informacji wizualnej w przestrzeni publicznej oraz kartografii. „Podróż w głąb siebie" to obserwacja nienowych zjawisk społecznych i ilustracja trendów w branży turystycznej oraz usług, które jej towarzyszą. „Droga do lepszego życia" prezentuje rozwiązania tworzone z myślą o przymusowych podróżnikach, a także osobach, które nie mogą podróżować, a bardzo by chciały. „Smaki życia" jest poświęcony rozwiązaniom, które wywołują uśmiech na twarzach turystów, ale również prowokują do stawiania pytań, a nawet gorzkiej refleksji.

Katarzyna Pełka-Bura / Kurator wystawy

TRENDY PODRÓŻNICZE

post turysta – *turysta podróżujący odpowiedzialnie, mający świadomość wpływu podróżowania na mechanizmy społeczne i szukający etycznych sposobów podróży*

travelbryta – *osoba sławna z tego powodu, że podróżuje po świecie*

backpacker – *osoba podróżująca z plecakiem, najczęściej z niewielkim budżetem*

poshpacker – *turysta podróżujący z plecakiem, ale śpiący w lepszych hotelach i korzystający z lepszych restauracji*

miejsca must-see – *miejsca, które trzeba zobaczyć*

gap year – *przerwa od szkoły i obowiązków na zdobycie doświadczenia życiowego, najczęściej wykorzystywana do odbycia „podróży życia"*

foodporn – *metoda fotografowania jedzenia z miejsc, w których jesteśmy i publikowanie zdjęć w internecie*

instagrammable – *miejsca i obiekty, które zasługują na to, aby sfotografować się na ich tle i wrzucić zdjęcia na Instagrama*

dark tourism – *podróżowanie w miejsca niebezpieczne, w pobliżu których odbywają się działania wojenne*

tanatoturystyka – *podróż do miejsc upamiętniających śmierć, ludobójstwa miejsca katastrof, katakumb*

city break – *krótki kilkudniowy pobyt w znanych metropoliach*

staycation – *aktywny wypoczynek niedaleko od domu*

locavore – *osoba lubiąca regionalną kuchnię*

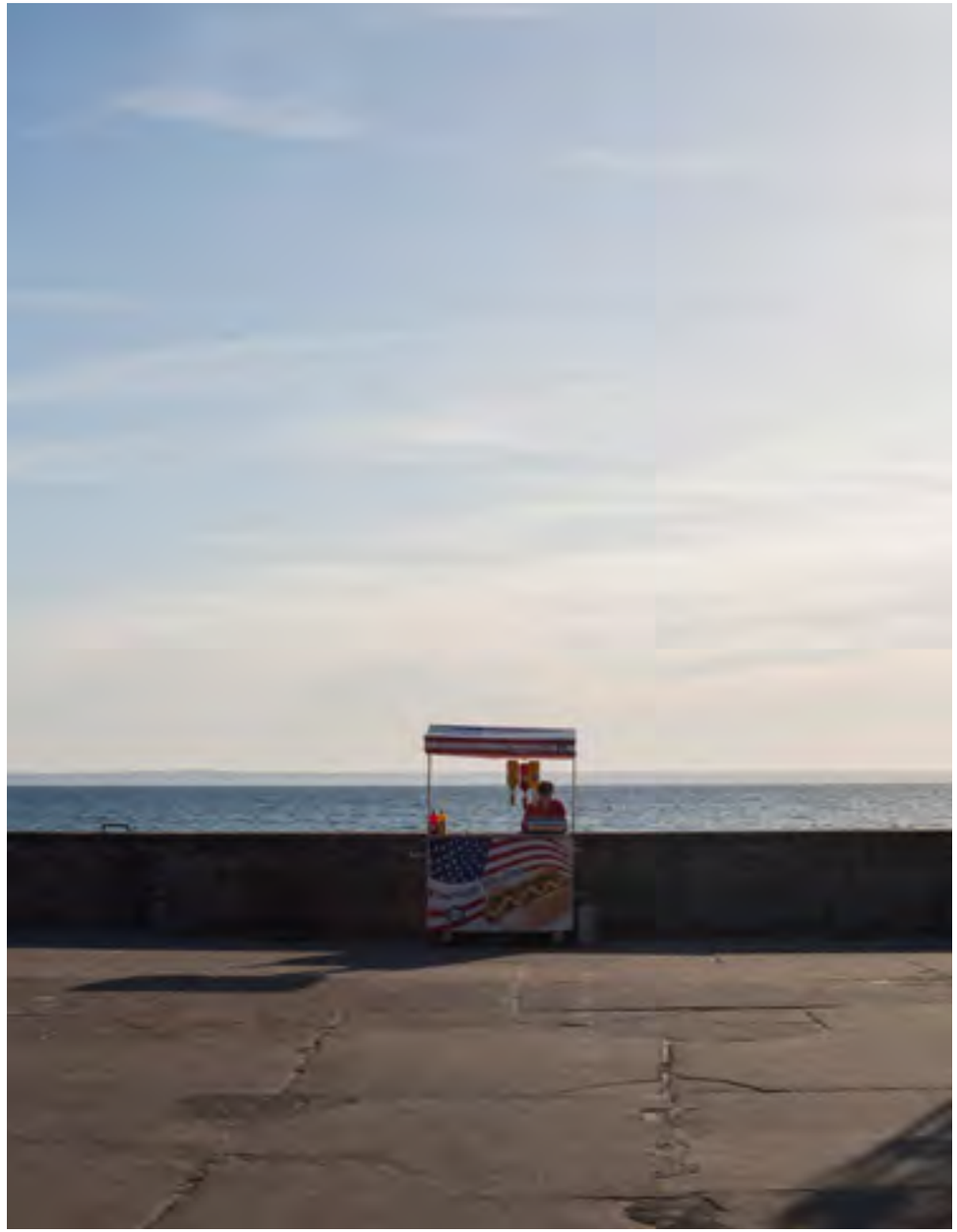

fotografia / photo credit: Ewa Mikusek

Hit the road Jack, sang Ray Charles, and hitting the road seems to have become the life philosophy of more and more people. Flooded by beautiful photos posted across social media, you feel encouraged to grab your backpack and hit the road. But where to go? How to get there? What means of transport to choose? Where to stay? Those questions will teem in your head before each journey, no matter if you're setting off on the voyage of your life or just going on a business trip. Public space is the constant, albeit non-obvious, companion to our travelling – the infrastructure of the places we visit, the signs we use, the unique solutions captured in our pictures.

We're taking you on a tour around public space – to check if it is designed well and ready for visitors – before choosing another destination from a map. According to the World Tourism Organization, a United Nations agency, in 2008, we made 922 million international trips. In 2015, the number rose to 1.184 billion, and it is estimated that by 2020, the number will have reached 1.6 billion. The number of tourists visiting Poland and spending at least one night here – increased from 67.39 million in 2012 to 80.476 million in 2016. The most frequently used means of transport was the plane. The numbers speak for themselves. Tourism is one of the best developing sectors of economy – more than 9% of all professions are directly or indirectly related to this industry. Tourism generates 10% of GWP, and 30% of the global service market is connected with it. In 2008, tourism produced $944 billion revenue. Nowadays, the value of the tourist business is estimated at 8.2 trillion dollars. And yet, travelling is not just about dry statistics and data. It's primarily about relationships and gaining new experience – this is what we travel for. It doesn't matter if we're guided by personal or professional goals. Travellers' needs are changing as well. Young people travel fast, often covering thousands of kilometres within 24 hours. They do it to be able to show off with their new amazing photos in social media. They want to become travelebrities. Public space must serve as an attractive background for the round-the-clock online live coverage. According to experts, city breaks – short trips to big cities including intensive, quick sightseeing – are becoming more and more popular. Striving for new sensations, the travellers expect local authorities to wait on them constantly – so that they can charge their electronic devices, find accommodation, food, and extra entertainment. Some of them desire extreme experiences, so they look for disaster areas and extermination sites (thanatourism). On the other hand, there are seniors and disabled persons – traveller groups growing in number – who expect comfortable and barrier-free public space. In Europe itself, there are about 90 million people with various dysfunctions: many of them want to travel – and they can do it! Accessible tourism is a large market whose value is estimated at €142 billion (University of Surrey report, 2014). In the times when people are getting tired with the commercial "tourist fast food", the number of conscious travellers (post-tourists) is growing – they wish to visit the world with the least harm possible done to the environment. They visit local places (vide the locavore trend), buy souvenirs from local artisans, become involved in the local com-

munity's life – even if they don't stay there for long. Travelling is not always one's free choice. Wars, natural disasters, oppression, and the simple human need for improving life conditions still force millions of people to leave their homes. Sometimes for ever. Such journeys are seldom pre-planned but they compel governments – currently, mainly European governments – to seek both temporary and permanent solutions, which is reflected in public space and services for immigrants. This year's edition of *Design in Public Space. On the road* consists of an exhibition and a catalogue which were based on the observations of the latest trends in the tourist sector and social changes. It is comprised of five sections – chapters in the catalogue: Infrastructure – the invisible companion to every journey, *Find your way*, *A journey into yourself*, *A road towards a better life*, and *Flavours of life*. *Infrastructure – the invisible companion* to every journey shows the most interesting elements in public space designed to meet various tourist needs and improving the quality and comfort of travelling. *Find your way is* a section related to visual information in public space and cartography. *A journey into yourself* is the presentation of non-new social phenomena and new trends in the travel industry as well as the related services. *A road towards a better life* presents solutions aimed at those who travel against their will and those who cannot travel but would love to. *Flavours of life* is a section devoted to solutions which will make you smile, ask questions, and arrive at bitter conclusions.

Katarzyna Pełka-Bura / Curator of the exhibition

TRAVELLING TRENDS

post tourist – *responsible tourist who is aware of how travelling affects social mechanisms and searches for ethical methods of travelling*

travelebrity – *person who is famous for travelling the world*

backpacker – *a person travelling with a backpack, usually on a budget*

poshpacker – *a person travelling with a backpack but staying in posh hotels and eating at better restaurants*

must-see places – *places that all tourists should see*

gap year – *a break from school and responsibility used to gain experience and live the journey of one's life*

foodporn – *taking photos of food in places one travels to and posting them online*

instagrammable – *places and objects that are worth taking a photo with and posting on Instagram*

dark tourism – *travelling to dangerous places, close to military activities*

thanatotourism – *travelling to places commemorating death, genocide, catastrophes, e.g. catacombs*

city break – *a short (usually weekend) trip to a famous city*

staycation – *active holiday within driving distance from home, sightseeing local historical monuments*

locavore – *a person interested in tasting local regional cuisine*

INFRASTRUKTURA — NIEZAUWAŻALNY TOWARZYSZ KAŻDEJ PODRÓŻY
INFRASTRUCTURE — THE INVISIBLE COMPANION TO EVERY JOURNEY

Za dwadzieścia lat bardziej będziesz żałował tego, czego nie zrobiłeś, niż tego, co zrobiłeś.

P.S. I Love You, H. Jackson Brown Jr.

Twenty years from now you will be more disappointed by the things that you didn't do than by the ones you did so.

P.S. I Love You, H. Jackson Brown Jr.

Wyobraźmy sobie, że wyruszamy w podróż marzeń. Hipotetycznie każde z odwiedzanych miejsc, niezależnie od położenia geograficznego, jest perfekcyjnie zaprojektowane. Taki idealny kształt świata możliwy jest do osiągnięcia dzięki odpowiadaniu na jakże różne potrzeby podróżnych, ale i mieszkańców. „Śląska Przysiadka" jest przykładem mebla miejskiego, który „dostrzega" tę różnorodność. Seniorzy w oczekiwaniu na autobus mogą na chwilę oprzeć się i przysiąść, bez konieczności wstawania z ławki. Podróżni z walizkami, chcąc odpocząć, nie tracą z oczu bagażu. Idealna przestrzeń publiczna, po męczącej podróży, powinna móc zaoferować ukojenie i wytchnienie wśród zieleni, chociażby w miejskim ogrodzie, takim jak w Seulu (Seoullo 7017 Skygarden). Ten stworzony na terenie byłej autostrady park miejski ma do zaoferowania największą kolekcję koreańskich roślin.

Celem naszej podróży, ale też przystankiem na dłuższej trasie, może być muzeum. O wiele łatwiej przemieszczać się w takiej przestrzeni dzięki spójnemu i czytelnemu systemowi informacji wizualnej, jak w Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie. Nawigacja po terenie muzeum (zarówno pałacu, jak i parku) uwzględniła potrzeby osób niewidomych i niedowidzących – opisy obiektów powstały m.in. w alfabecie Braila, a niektóre makiety można dotykać, dzięki czemu pałac można zwiedzać przy wykorzystaniu różnych zmysłów. W końcu, po całym dniu wędrowania, korzystamy z możliwości relaksu w przestrzeni publicznej. Dobrze, gdy nawet miasto daje nam możliwość odpoczynku nad wodą, wśród zieleni, jak nad Jeziorem Paprocańskim w Tychach. Miejsce to zostało zrewitalizowane z uwzględnieniem potrzeb bardzo różnych grup, które spędzają tu czas – są to zarówno rodziny z dziećmi, jak i seniorzy, ci, którzy lubią aktywny wypoczynek, ale i tacy, którzy mają ochotę poleniuchować. Podoba wam się taka wizja? Wystarczy ruszyć w drogę! Czasem nawet zupełnie niedaleko, na wyciągnięcie ręki, znajdziemy zaskakujące miejsca.

Imagine you're setting off on a journey of your dreams. Theoretically, every place you visit – no matter where it's located – is perfectly designed. This ideal shape of the world is possible to attain by responding to diverse travellers' and local people's needs. "The Silesian Perch" is an example of street furniture which actually fulfils those needs. Elderly people waiting for a bus can perch on the bench for a moment, without abrupt movements. Passengers with suitcases can get some rest having their eyes on their luggage. Ideal public space should be able to offer natural shelter and relief after a tiring journey, for example in a city garden, such as the one in Seoul (Seoullo 7017 Skygarden). This urban park created on a former motorway presents the largest collection of Korean plants. A place can be both a destination and a stop in our journey – like a museum. It becomes much easier to find your way there thanks to a clear and coherent system of visual information, just like in Wilanów Palace. Navigating around the museum (consisting of the palace and a park) has been made easier for visually impaired and blind people too – there are Braille descriptions of the exhibits and some models can be touched. The visitors can experience the area with all their senses. Finally, after a whole day of walking, there's a chance to relax in public space. It's great when cities provide opportunities to chill out in green areas, by the water – like Lake Paprocany in Tychy. The place was redeveloped, taking into account the needs of various groups of people who spend their free time there: families with children, elderly people, lovers of active leisure, and those who prefer to simply relax doing nothing. Do you like this vision? Get up and go! Sometimes the most surprising places are just within your reach.

1. W OCZEKIWANIU NA TRANSPORT
WAITING FOR TRANSPORT

Ławka Woody
Woody Bench

Ławka zainspirowana prostą estetyką składowanego drewna. Ukształtowana w oparciu o masywny ruszt z drewnianych desek mocno połączonych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej. Masywny blok spoczywa na delikatnych stalowych nogach, dając wrażenie, iż unosi się nad podłożem. Produkowana z surowego drewna, zaimpregnowanego jedynie przeciw szkodnikom, by materiał naturalnie się starzał. Projekt modułowy umożliwia tworzenie zestawów, a prostą wersję uzupełnia forma łukowa, jak i opcje ze stojakiem na rowery, czy ochroną drzew. Wariant z ładowarką USB sprzyja pracy, czy rozrywce w plenerze. Praktycznym, ale i zabawnym akcentem są stalowe kolorowe stoliki na napoje, laptop albo książki. Wieczorem ławka może być dodatkowym źródłem światła – wszystkie modele są wyposażone w oświetlenie LED.

The inspiration for this bench was the simple image of stored wood. Its structure is based on a massive grate of wooden boards securely anchored by stainless steel screws. The solid block rests on delicate steel legs, which makes you feel as if the bench was drifting in the air. Made of raw wood, the bench is only impregnated against pests so the material ages naturally. The module design allows creating various formations – the simple version is supplemented by a curved variant; there are also options with a bike stand or tree protection. The version equipped with a USB charger is great for outdoor working or playing. The colourful steel tables to put a drink, a laptop, or a book on provide a practical and funny touch. In the evening, the bench can function as an additional source of light – all the models come with LED lamps.

Autorzy / Authors: David Karásek, Radek Hegmon | *www.mmcite.com*

fotografia / photo credit: mmé cite

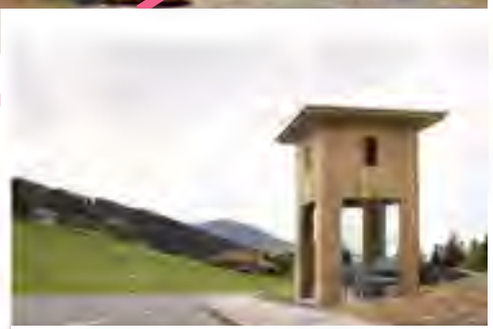

fotografie / photo credit: Adolf Bereuter

Przystanek Krumbach
BUS: STOP Krumbach

W austriackiej wiosce Krumbach siedmiu architektów z całego świata zaprojektowało siedem wiat przystankowych, które zostały wybudowane w ścisłej współpracy z siedmioma regionalnymi biurami architektonicznymi oraz lokalnymi rzemieślnikami. Autorami projektów tych niewielkich przystanków są: Alexander Brodsky (Rosja), Rintala Eggertsson Architects (Norwegia), Architecten de Vylder Vinck Taillieu (Belgia), Ensamble Studio/Antón Garcia-Abril i Débora Mesa (Hiszpania), Smiljan Radic (Chile), Amateur Architecture Studio/Wang Shu i Lu Wenyu (Chiny) oraz Sou Fujimoto (Japonia). Ideą stojącą za projektem BUS:STOP Krumbach była zmiana perspektywy, zaangażowanie się w intensywny dialog z lokalnymi tradycjami, architekturą i rzemiosłem.

www.kulturkrumbach.at, www.azw.at

What started with an unusual idea in the village of Krumbach in Austria eventually became reality – seven bus shelters designed by seven international architects and implemented in close collaboration with seven regional partner architects and local craftspeople. The little bus shelters were created by Alexander Brodsky (Russia), Rintala Eggertsson Architects (Norway), Architecten de Vylder Vinck Taillieu (Belgium), Ensamble Studio/Antón Garcia-Abril and Débora Mesa (Spain), Smiljan Radic (Chile), Amateur Architecture Studio/Wang Shu and Lu Wenyu (China), and Sou Fujimoto (Japan). The idea behind the project BUS:STOP Krumbach was to change the perspective and engage in an intensive dialogue with local traditions, architecture, and handcraft.

Śląska Przysiadka
Śląska Przysiadka

Jak zdradza już nazwa – służy do przysiadania, np. na przystanku lub deptaku, czy w jeszcze innym miejscu, w którym brakuje przestrzeni do umieszczenia „klasycznej" ławki. Przysiadki dostrzegają potrzeby starszych osób, dla których siadanie i wstawanie z niskich siedzisk bywa utrudnione. Mogą także stać się atrakcyjnymi elementem małej architektury, nadającym charakter przestrzeni. Śląskie Przysiadki to wdrożony projekt, który zwyciężył w studenckim konkursie zorganizowanym przez Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego oraz Fundację Laboratorium Architektury 60+ we współpracy z producentem elementów małej architektury spółką FULCO SYSTEM oraz gliwickim Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

The name could be translated as "The Silesian Perch" – a place where you can perch, at a bus stop or along a boardwalk and wherever else there is not enough space for a regular bench. The "perches" respond to the needs of elderly people for whom sitting down and standing up from low seats may prove difficult. They can also form an attractive feature of street furniture shaping the character of the area. The implemented project is the winner of a student competition organised by the Faculty of Architecture of the Silesian University of Technology, the Silesian department of the Polish Ergonomics Society, and the Laboratory of Architecture 60+ Foundation in cooperation with FULCO SYSTEM (street architecture manufacturer) and the University of the Third Age in Gliwice.

Autorka: Dominika Padiasek, pod kierunkiem dr hab. inż. arch. Jooanny Tymkiewicz
Author: Dominika Padiasek, supervise by Dr hab. inż. arch. Joanna Tymkiewicz
www.fulcosystem.pl, www.lab60plus.pl/projekt-edukacyjny-oraz-konkurs-slaskie--przysiadki-gliwice-politechnika-slaska

fotografie / photo credit: Dominika Padiasek

2. SPACER PO MIEŚCIE
A WALK AROUND THE CITY

Seoullo 7017 Skygarden
Seoullo 7017 Skygarden

W 1970 roku w Seulu wybudowano estakadę, łącząca wschodnią i zachodnią część miasta, które podzieliły tory i dworzec kolejowy. W latach 90. zaczęły się problemy z bezpieczeństwem użytkowania arterii. W latach dwutysięcznych zaczęto nawet rozważać zburzenie konstrukcji – ostatecznie władze miasta ogłosiły konkurs architektoniczny na rewitalizację estakady. Wygrał pomysł pozwalający zazielenić betonową trasę, ale zapewniający także funkcjonalne połączenia z istotnymi miejscami w najbliższym otoczeniu. „Seoullo" oznacza „w stronę Seulu" oraz „ulica seulska", a 7017 to składowa dwóch dat: powstania estakady i roku, w którym betonowa arteria dla samochodów stała się traktem dla pieszych, którego długość wynosi 983 metry. Podniebny ogród wznosi się 16 metrów na ziemią, gdzie posadzono 24 tys. roślin. Drzewa, krzewy i kwiaty pogrupowano zgodnie z koreańskimi zasadami, tworząc wizualne i zapachowe kompozycje, które zmieniają kolory w zależności od pór roku. Nocą przestrzeń jest podświetlana, by była widoczna w panoramie miasta. Szklane ekrany nie zasłaniają widoków, a wyciszają miejski zgiełk. Istotnym krokiem było również wprowadzenie zmian komunikacyjnych, dzięki schodom i kładkom zielona przestrzeń łączy się z pobliskimi obiektami, jak sklepy, restauracje, hotele.

In 1970, an overpass was built to connect the eastern and western sides of the city of Seoul, separated by the railway tracks and station. In the 1990s, safety problems emerged related to the use of the road. In the 2000s, there were even plans to demolish the construction, but eventually, the local authorities organised an architecture competition to revitalise the flyover. The winning project not only made it possible to turn the concrete road green but also to ensure functional connections with the crucial spots in the neighbourhood. "Seoullo" translates as "towards Seoul" and "Seoul Street", and 7017 combines two dates: the year of the creation of the overpass and the year when the concrete driving artery was transformed into a pedestrian walkway, 983 m long. The Skygarden is 16 m high and there are 24 thousand plants growing atop of it. Trees, shrubs, and flowers are grouped according to Korean principles, forming visual and aromatic compositions, changing colours depending on the seasons. At night, the area is lit to be visible around the city. The glass soundwalls do not cover the views but they do muffle the hubbub of the city. Another important solution was the introduction of changes in communication: thanks to stairs and footbridges, the green zone is linked with nearby objects such as shops, restaurants, and hotels.

Autor / Author: MVRDV | *www.mvrdv.nl*

fotografie / photo credit: MVRDV

Toaleta publiczna dla miasta Uster
Uster public toilet

Znajdująca się w miejskim parku toaleta jest dostępna dla osób na wózkach, w jednej z kabin zamontowano także przewijak przydatny dla rodziców z małymi dziećmi. Fasadę obiektu pokrywa 295 wycinanych laserowo metalowych pasków w odcieniach żółci i zieleni. Patent ten potęguje efekt lśnienia, zmieniającego się w zależności od kąta padania światła słonecznego oraz punkt patrzenia obserwatora. Konstrukcja fasady jest na tyle uniwersalna, że można ją dostosować do budynków o innych rozmiarach i kształtach. Obiekt znalazł się w rankingu 10 najlepszych toalet publicznych świata, sporządzonym w 2015 roku przez Design Curial, wiodący brytyjski portal piszący o designie, architekturze i wnętrzach.

Located in a city park, this public toilet is accessible to people on wheelchairs. In one of the cabin, parents can change their babies' nappies. The object's façade is covered with 295 laser-cut aluminium strips in yellow and green hues. This trick enhances the shimmering effect that changes depending on the sun angle and the observer's position. The façade's construction is universal and can be adapted to buildings of various sizes and shapes. The object was ranked as one of world's best 10 public toilets in the selection made by Design Curial, a leading British portal writing about design, architecture, and interiors.

Autor / Author: Gramazio Kohler Architects, Zurich | *www.gramaziokohler.com*

fotografia / photo credit: Gramazio Kohler Architects

Ławka Kajen
Kajen Bench

Spędzanie całych dni w pozycji siedzącej i wieczorne polegiwanie na kanapie zdaniem lekarzy nie służy naszemu zdrowiu. Wskazane byłoby częstsze stanie. Zachęca do tego jeden z modeli ławki z serii Kajen, dzięki któremu utrzymujemy pozycję pionową, wyprostowaną, ale możemy poruszać się na nogach. W ten sposób poprawiamy postawę i usprawniamy krążenie krwi, co pozytywnie wpływa na formę zdrowotną. Stojąca ławka wpisuje się także w trend pracy na stojąco przy podwyższonym biurku i jedzenia przy wysokich stołach. Pozwala więcej stać i mniej siedzieć, a także podziwiać najbliższą okolicę z innej perspektywy.

Spending a whole day in a sitting position and lying down on a couch in the evening is not good for our health, the doctors say. It would be recommendable to spend more time standing. A bench from the Kajen line favours the upright, vertical position at the same time enabling you to move your feet. This improves your posture and boosts blood circulation, which has a positive impact on your health. The standing-height bench reflects the trend to work at stand-up desks and eat at chest-high tables. The bench makes it possible to stand more, sit less, and admire the surroundings from a different perspective.

Autor / Author: Thomas Bernstrand | *www.bernstrand.com*

fotografia / photo credit: Adolf Bereuter

Pałac w Wilanowie
Wilanów Palace

Pałac w Wilanowie to rezydencja króla Jana III Sobieskiego (od 1677 r.), a potem dom arystokratycznych rodów. Bogato dekorowany barokowy pałac usytuowany jest między dziedzińcem i ogrodem, na tle parku z jeziorem. To jedno z ulubionych miejsc spacerów mieszkańców Warszawy, ale i cel wycieczek, które chętnie tu przyjeżdżają. W 2014 roku wprowadzano tu nowy system informacji i identyfikacji wizualnej – funkcjonalne napisy i ikony pomagają znaleźć drogę w tak rozległej przestrzeni. Zarazem elementy systemu nie konkurują z bogatym historycznym tłem jednego z najważniejszych oryginalnych zabytków kultury staropolskiej. W trosce o czytelność informacji wizualnej, wpisanej w mnogość form, epok, styli i barw, studio projektowe postawiło na minimalizm kolorystyczny. Wykorzystano dwa kroje pisma (Clavo i Lelum Sans) autorstwa Michała Jarocińskiego z DadaStudio. Pierwszy z krojów stał się także punktem wyjścia przy projektowaniu piktogramów, które pojawiły się na tablicach. Elementy systemu są wykorzystywane również na drukach edukacyjnych i informacyjnych, ale i nośnikach przygotowanych z myślą o osobach niewidomych i niedowidzących.

In the past, the palace in Wilanów was a seat of King John III Sobieski (from 1677); later on it served as a manor house for various aristocratic families. The richly decorated baroque palace is situated between a courtyard and a garden, with a park and a lake in the background. It is one of the favourite leisure sites of the people who live in Warsaw as well as tourists. In 2014, a new system of visual information and identification was introduced there – functional notices and symbols help visitors find their way around the vast space. At the same time, the particular elements of the system do not overshadow the abundant historical spaces of one of the most important and original monuments of Old Polish culture. To ensure clarity of the information embedded in the multitude of forms, epochs, styles, and colours, the design studio decided to use minimalist tones. Two typefaces were used – Clavo and Lelum Sans designed by Michał Jarociński from DadaStudio. The former was a starting point for designing icons which appear on signs. The components of the signage system are also used on educational and informational leaflets and on devices prepared for visually impaired and blind people.

Autor / Author: Studio 2x2 | *www.studio2x2.pl*

fotografie / photo credit: Studio 2x2

3. ODPOCZYNEK NA ŚWIEŻYM POWIETRZU
OUTDOOR CHILLING

Jezioro Paprocańskie
Lake Paprocany

Jezioro Paprocańskie to jeden z najbardziej popularnych terenów rekreacyjnych Tychów. W 2014 roku przestrzeń została zrewitalizowana. Powstała drewniana promenada, wijąca się wzdłuż całego brzegu – w niektórych miejscach opada prawie do poziomu jeziora, w innych odsuwa się od niego, łącząc z trasą pieszo-rowerową. Na zrewitalizowanym nabrzeżu znajdują się: otwór z rozciągniętą nad wodą siatką i specjalnie zaprojektowane ławki, które mogą służyć jako trybuny dla kibiców zawodów w sportach wodnych. Pojawiły się też takie elementy jak nowa piaszczysta plaża i plenerowa siłownia. Wybór naturalnych materiałów – głównie drewna – podkreśla naturalny charakter krajobrazowy miejsca. Część konstrukcji, dzięki odpowiedniemu ukształtowaniu terenu, udało się zasłonić i obsiać trawą. Nadbrzeże jest oświetlone energooszczędnymi źródłami światła LED.

In 2014, this popular leisure area in the city of Tychy was redeveloped. A wooden promenade was built, meandering along the coastline – in some places it almost reaches the surface of the lake, in others it moves aside to be joined with the cycling and walking route. The remodelled waterside features a hole with a net stretched above the water and specially designed benches that can serve as stands for spectators of water sports contests. Other elements of the area include a new sandy beach and an outdoor gym. The choice of natural materials (mostly wood) emphasises the natural character of the landscape. Thanks to the convenient landform characteristics, a part of the construction was covered and sowed with grass. The shore is lit with energy-saving LED lighting.

Autorzy: RS+ / Architekt Robert Skitek, współpraca: Jakub Zygmunt, Jarosław Zieliński, Szymon Borczyk, Marcin Jamroż, Dorota Zwolak, Katarzyna Wiśniewska, konstrukcja: Inżynier Jan Kostorz
Authors: RS+ / Architect Robert Skitek, cooperation: Jakub Zygmunt, Jarosław Zieliński, Szymon Borczyk, Marcin Jamroż, Dorota Zwolak, Katarzyna Wiśniewska, construction: Ingeneer Jan Kostorz
www.rsplus.pl

fotografie / photo credit: Ewa Mikusek

Ławka Fulfit
Fultfit Bench

To wyjątkowa kolekcja ławek parkowych z funkcją fitness. Kolekcja FULFIT to atrakcyjny i ekonomiczny sposób na stworzenie miejsca do ćwiczeń, zarówno w parkach miejskich, na osiedlach, jak i w otoczeniu inwestycji komercyjnych. FULFIT to połączenie funkcji znanych z siłowni zewnętrznych z wygodną, estetyczną i trwałą ławką. Ławki powstały przy udziale profesjonalnych sportowców, którzy opracowali treningi dla wszystkich grup wiekowych. Opisy ćwiczeń są dostępne na stronie internetowej producenta.

The Fulco FULFIT benches are a unique collection of park benches with fitness functions. The FULFIT line is an attractive and economical way to create exercising areas in city parks and housing estates as well as in the neighbourhood of commercial investments. The FULFIT bench series combines outdoor gym functionalities with comfortable, aesthetic, and durable seating space. The benches were created in cooperation with professional sportspeople who developed workout plans for all age groups. The workouts' descriptions are available on the producer's website.

Autor / Author: Fulco | *www.fulcosystem.pl/kolekcja/fulfit*

fotografia / photo credit: Fulco

Miejskie platformy do pracy
Urban work platforms

Platformy usytuowane w różnych miejscach dzielnicy La Defense w Paryżu mają na celu stworzenie wyjątkowych przestrzeni do pracy i odpoczynku, które byłyby ulokowane poza budynkami biurowymi. Platformy są tak umiejscowione, aby tworzyły zaskakujące widoki i perspektywy – wykorzystując z jednej strony osie widokowe dzielnicy, jak i nieoczywiste widoki. Także wybór materiału nie jest przypadkowy. Drewno jest cytatem z innej przestrzeni, kontrastuje dzięki temu z kamieniem (występującym na powierzchni placu) i szkłem (na elewacjach budynków). Platformy wyposażone są także w gniazdka tradycyjne i USB, umożliwiające ładowanie telefonów i laptopów.

The platforms situated in various locations of La Défense district in Paris were created in order to provide unique working and chillout spaces outside of office buildings. The platforms are situated in such a way that they face amazing views and panoramas – using, on the one hand, the views of the district, and on the other, less obvious places. The choice of the material itself was not random either. Wood is a reference to a different kind of space, creating a contrast between the stone (the surface of the square) and glass (building façades). The platforms also feature traditional sockets and USB plugs to enable phone and laptop charging.

Autor / Author: Paweł Grobelny | *www.pawelgrobelny.com*

fotografia / photo credit: Paweł Grobleny

Ścieżka w Pompejach - dostępna dla wszystkich
Pompeii – a path accessible to anyone

Dostrzeżenie potrzeb osób z dysfunkcjami ruchowymi w zabytkowych i trudno dostępnych przestrzeniach miast to nie lada wyzwanie. Przykładem są Pompeje, gdzie wykorzystano oryginalne, kamienne bloki, które dawniej służyły mieszkańcom do unikania błota przy przechodzeniu przez ulicę. By umożliwić zwiedzanie miasta osobom niepełnosprawnym, umieszczono między kamiennymi blokami, idealnie dopasowane łączniki. Ich konstrukcja sprawia, że powierzchnia dla pieszych jest solidna i bezpieczna, umożliwia też przepływ deszczówki. Użyto specjalnie dobranych materiałów, nawiązujących do tych, już istniejących, nie korzystano ze współczesnych budulców takich jak beton. Wszystkie dodatkowe elementy, jak te tworzące przejścia przez ulice, można z łatwością usunąć, nie naruszając struktury pozostałości archeologicznych.

Inaccessible historical spaces in cities present a real challenge when it comes to responding to the needs of people with motor dysfunctions. Pompeii is a great example of that: original stone blocks were used there, which in the past would enable people to cross the street and avoid the mud. To make it possible for the disabled people to visit the city, special sections were inserted between the stone blocks to join them. The construction of these elements provides a safe and secure passage and allows rainwater to pass through. The materials were all chosen carefully to repeat the existing materials: no modern materials such as concrete were used. All additions, like the components used to create the passageway across the street, are removable and do not affect the integrity of the archaeological remains.

fotografie / photo credit: Pete Kercher

Rowerowy Wąż
The Bicycle Snake

Obszar wokół jednego z centrów handlowych w Kopenhadze zmagał się z problemem – znanym też w wielu innych europejskich miastach. Drogi dwóch grup: pieszych i rowerzystów krzyżowały się. Rozwiązaniem okazał się wiadukt. Dzięki takiemu rozwiązaniu rowerzyści mogą szybko i łatwo przejechać przez teren, a podwyższona droga pozwala pieszym wykorzystać całe nabrzeże, unikając niebezpiecznych sytuacji. Dostrzeżono jednak ogromny potencjał projektu i nowy wiadukt stał się czymś więcej niż tylko przejściem. Zyskało ono mniej typowy kształt – wijący się niczym wąż. W praktyce mniej strome nachylenia i lepsze krzywizny ułatwiają jazdę rowerzystom, którzy dodatkowo mogą podziwiać atrakcyjne widoki. Wiadukt stał się też elementem łączącym niespójny architektonicznie obszar z dużą liczbą różnorodnych budynków. Projekt zyskał dużą popularność w mediach krajowych i międzynarodowych, zdobył też szereg nagród. Stał się jednym z symboli Kopenhagi – miasta przyjaznego rowerzystom.

The area around one of the shopping centres in Copenhagen had to face a challenge which is also common in many other European cities: the crossing paths of two groups, pedestrians and cyclists. The problem was solved by a viaduct. Thanks to it, cyclists can pass through the area easily and quickly, whereas the elevated path makes it possible for pedestrians to walk along the whole wharf avoiding dangerous situations. The potential of the project was emphasised and the viaduct became more than just a passage. Its shape is not typical, resembling a winding snake. In practice, the less steep gradients and more convenient curves make riding easier, additionally giving cyclists the chance to admire the attractive views. The viaduct functions also as an element pulling together the architectonically inconsistent areas with a large number of different buildings. The project became immensely popular both in Danish and international media and it received numerous awards. Now it serves as one of the symbols of Copenhagen – a bike-friendly city.

Autor / Author: DISSING+WEITLING | *www.dw.dk*

fotografia / photo credit: Ossip van Duivenbode

Poidełko Hydro
Hydro drinking fountain

Powszechny dostęp do pitnej wody w przestrzeni publicznej to ważna kwestia, szczególnie gdy nadchodzą upalne dni. Poidełko, wykonane ze stali nierdzewnej, o prostej, nienarzucającej się formie, pasuje do miejsc o różnym charakterze. Półokrągła misa, w której umieszczono ustnik, odprowadza niewykorzystaną wodę.

An easy access to drinking water in public space is a very important issue, especially in the summer. This drinking fountain made of stainless steel, with a simple, minimalist form, fits places of various nature. The semicircular bowl with a mouthpiece channels the unused water away.

Autorzy / Authors: David Karásek, Radek Hegmon | *www.mmcite.com*

fotografia / photo credit: mmé cite

ZNALEŹĆ WŁAŚCIWY KIERUNEK
FIND YOUR WAY

Ku czemu idziemy? A mnie się zdaje, że nie idziemy do niczego; zawsze jesteśmy w drodze.

John Steinbeck

Where are we going? It seems to me we're not going anywhere; we're always on the road.

John Steinbeck

Podróżowanie to ciągłe bycie w drodze, odkrywanie nowych miejsc i szukanie doświadczeń. Powtarzając za Andrzejem Stasiukiem – „Podróżować znaczy żyć". Tanie bilety lotnicze i brak granic powodują, że podróżowanie stało się dużo bardziej dostępne, ale mnogość ofert wywołuje lekki zawrót głowy. Na szczęście możemy liczyć na pomoc – internet zupełnie zmienił oblicze dzisiejszego podróżowania. W sieci istnieją tysiące blogów i aplikacji poświęconych podróżom, pojawiają się alternatywne ścieżki zwiedzania, są tworzone nowe szlaki turystyczne. Świat można zwiedzać np. szlakiem pizzy, scen z popularnych filmów i seriali, czy obiektów przemysłowych. Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego łączy działające niegdyś w regionie kopalnie, huty, browary, dziś często przekształcone w ośrodki kultury, obiekty sportowe, muzea, czy restauracje. By łatwiej się zwiedzało, administrator Szlaku – Urząd Marszałkowski – czuwa nad spójną identyfikacją materiałów, map i oprawą wydarzeń. Alternatywne doświadczanie świata – to teraz jeden z popularnych turystycznych trendów. Wspomagają je publikacje, które powstają np. przy udziale aktywistów i społeczników. Przykładami na to są projekty Indunature i Niemapa. Oba wydawnictwa prezentują nieoczywiste, ale warte zobaczenia, miejsca w Bytomiu, Katowicach, Szczecinie czy Łodzi. Sposób prezentacji interesujących miejsc także wpływa na chęć ich poznania. Mapy Mizielińskich stały się hitem wydawniczym na całym świecie. Przed taką szansą staje przewodnik po Budapeszcie, w którym autor zachęca do innego spojrzenia na zabytki i nieoczywiste atrakcje węgierskiej stolicy. W procesie podróżowania zawsze ważne jest, by się nie zgubić. Czytelne drogowskazy, rzetelna informacja na temat miejsc, do których się udajemy, to podstawa dobrze zaprojektowanej przestrzeni publicznej. System komunikacji wizualnej dedykowany starej części Barcelony nie tylko w czytelny sposób informuje o różnych trasach spacerowych, ale także świetnie wpisuje się w kontekst miejsca. Nośniki informacji wtapiają się w zabytkową tkankę miasta. Dyskretna komunikacja wizualna jest też przydatna w tak naturalnym terenie, jakim jest obszar Jeziora Goczałkowickiego. Dzięki takim projektom wiemy, „ku czemu idziemy"…

Travelling means being constantly on the road, discovering new places, and searching for new experience. As Andrzej Stasiuk once said, "to travel is to live". Cheap flights and open borders make travelling much more accessible, but the multitude of possibilities may be confusing. Fortunately, we can count on help – the Internet has changed the way we travel nowadays, offering thousands of blogs and apps for travellers. What's more, new alternative sightseeing routes and tourist trails keep on being created. For instance, you can travel the world thematically: tracing pizza spots, following the scenes from your favourite films and TV shows, or visiting post-industrial sites. Silesia's Industrial Monuments Route connects former mines, steelworks, and breweries in the region, which are now transformed into culture or sports centres, museums, and restaurants. To make sightseeing easier, the route's administrator – the local government of the Silesian Voivodeship – makes sure that all the materials related to the route as well as maps and events are visually coherent. Experiencing the world in an alternative way is now one of the most popular tourist trends, supported by publications created by social activists. The Indunature and Niemapa projects are great examples of that. Both publications present inconspicuous but worth-seeing places in cities like Bytom, Katowice, Szczecin, or Łódź. The way of presenting a place has also a great impact on its attractiveness. The Maps by Aleksandra and Daniel Mizielińscy have become a global bestseller. This might also happen to a guide around Budapest, whose author encourages the readers to look at historical monuments and buildings in the capital of Hungary from a different perspective.An important aspect of travelling is trying not to get lost. Legible signs and reliable information about the visited places are necessary to design friendly public space. The visual communication system created for the historical quarters of Barcelona not only provides clear guidelines concerning various walking routes but it also goes well with the context of the area. Information carriers blend into the old tissue of the city. Discreet visual information is also necessary in natural areas, such as Goczałkowice Reservoir. Thanks to such projects, you simply know where you're going.

Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego
Silesia's Industrial Monuments Route

Szlak Zabytków Techniki to najbardziej znana, najciekawsza i najpopularniejsza trasa turystyki industrialnej w Polsce. Łączy 42 obiekty w 26 miejscowościach regionu, związane z górnictwem (węgla i srebra), hutnictwem, energetyką, kolejnictwem, łącznością, włókiennictwem, ceramiką, produkcją wody oraz przemysłem spożywczym. Dwa z nich wpisane są na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. To Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach. Szlak oddaje specyfikę miejsca, w którym kultura przemysłowa stanowi jeden z zasadniczych elementów jego tożsamości. W skład Szlaku Zabytków Techniki wchodzą istniejące muzea, zamieszkałe kolonie robotnicze, działające zakłady pracy. Obiekty Szlaku oferują zwiedzanie, różnego rodzaju wydarzenia (w tym edukacyjne) oraz posiadają zróżnicowaną ofertę komercyjną. Corocznie organizowane jest święto Szlaku – INDUSTRIADA. To największy festiwal dziedzictwa przemysłowego w naszej części Europy. W drugą sobotę czerwca podczas INDUSTRIADY organizowanych jest kilkaset wydarzeń – pokazów, warsztatów, niezwykłych koncertów i spektakli. To festiwal pełen prawdziwych atrakcji, autentycznych miejsc i prezentujących je ludzi z pasją. Głównym koordynatorem Szlaku i pomysłodawcą INDUSTRIADY jest Samorząd Województwa Śląskiego.

Silesia's Industrial Monuments Route is the most famous, popular, and interesting industrial tourist route in Poland. The route combines 42 objects in 26 cities in the region, related to coal and silver mining, steel industry, power industry, railways, communications, textile industry, ceramics, water production, and food industry. Two of them are included on the UNESCO World Heritage List: the Historic Silver Mine and the Black Trout Adit in Tarnowskie Góry. The route wonderfully reflects the character of the region where industrial culture constitutes one of the fundamental elements of its identity. The route consists of existing museums, inhabited workers' settlements, working factories. The diverse commercial offer includes sightseeing tours and various events, also educational ones. An annual celebration is organised on the route – INDUSTRIADA, the greatest festival of industrial heritage in this part of Europe. INDUSTRIADA, held every year on the second Saturday in June, features hundreds of events – amazing shows, workshops, concerts, and performances. The festival buzzes with attractions, authentic places, and passionate people. The main coordinator and originator of INDUSTRIADA is the local government of the Silesian Voivodeship.

www.zabytkitechniki.pl, www.industriada.pl

fotografie / photo credit: Radosław Kaźmierczak, Tomasz Böhm

System informacji turystycznej dla Jeziora Goczałkowickiego
Tourist information system for the area of Goczałkowice Reservoir

Projekt dyplomowy, który został stworzony z myślą o ponad 40 kilometrowej ścieżce, powstającej nad Jeziorem Goczałkowickim. Trasa, biegnąca przez teren 5 gmin (Czechowice-Dziedzice, Chybie, Goczałkowice-Zdrój, Pszczyna i Strumień), ma być jedną z najważniejszych atrakcji w regionie i pierwszą w Polsce tak długą i atrakcyjną turystycznie trasą wokół zbiornika. Informacje zawarte w systemie są skierowane do wszystkich użytkowników ścieżki – rowerzystów, rolkarzy, pieszych, osób w różnym wieku i w różnym stopniu znających okolicę. Dzięki niemu można dowiedzieć się o funkcjach dostępnych na trasie, atrakcjach znajdujących się w okolicy oraz innych szlakach. Jest pomocny w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru drogi, pozwala także zorientować się, ile czasu zajmie dotarcie pieszo lub na rowerze do wybranego punktu. Ułatwia samodzielne planowanie wycieczek. Może posłużyć jako element promocji regionu, który kryje w sobie wiele ciekawych i wartych odwiedzenia miejsc.

This graduation project was designed to create a tourist information system for the tourist trail, over 40 km long, which is going to surround Goczałkowice Reservoir. The route crossing the territory of five administrative regions (Czechowice-Dziedzice, Chybie, Goczałkowice-Zdrój, Pszczyna, and Strumień) is going to be one of the most important attractions of the region and the first Polish path around a lake of such length and appeal. The information system is directed at all users of the path: cyclists, skaters, pedestrians, people of various ages, those who know the area well or go there for the first time. Thanks to it, users will learn more about the functionalities available along the route, attractions worth visiting in the neighbourhood, and other routes. The system will help visitors choose their way and find out how much time it may take to get somewhere on foot or by bike. It makes it easier to plan your trips on your own. It can also serve as an element of the promotion of the region, which offers a number of interesting must-see places.

Autor: Agnieszka Uchyła, pod kierunkiem dr hab. Justyny Kucharczyk
Author: Agnieszka Uchyła, supervised by Dr hab. Justyna Kucharczyk
www.asp.katowice.pl

fotografie / photo credit: Agnieszka Uchyła

Indunature
Indunature

To wizualna książka przygodowa, zachęcająca do alternatywnego spojrzenia na Górny Śląsk. Nacisk został położony na stworzenie nowej, równoległej mapy Śląska, wykorzystującej miejsca na co dzień niezauważane, tropiącej postindustrialną architekturę oraz jej „cichych" użytkowników. Książka była częścią interdyscyplinarnego przedsięwzięcia składającego się również z wystawy, wycieczek, spotkań, koncertów, warsztatów, pikników, wypożyczalni rowerów, bezproduktywnego krążenia po miejscach zapomnianych, lenistwa.

This visual adventure book invites the readers to take an alternative look at Upper Silesia. The emphasis is placed on the creation of a new parallel map of Silesia, featuring places that go unnoticed in everyday life and tracing post-industrial architecture and its "quiet" users. The book was a part of an interdisciplinary project consisting of an exhibition, trips, meetings, concerts, workshops, picnics, and bike rental as well as lazy and idle wandering around forgotten places.

Autorzy: redakcja: Marcin Doś – Dosiu, projekt graficzny: Dominik Cymer
Authors: editing: Marcin Doś – Dosiu, graphic design: Dominik Cymer
www.kronika.org.pl/publikacje/item/810-indunature

fotografia / photo credit: Dominik Cymer

Przewodnik po Budapeszcie
A guide to Budapest

Dzieło to jest bogato ilustrowaną książką opracowaną z myślą o alternatywnym zwiedzaniu Budapesztu. Zadania zaplanowane na kolejne przystanki spaceru pozwalają zwolnić tempo i dostrzec szczegóły ukryte w otoczeniu. Przewodnik jest osobisty, nieduży i przyjemny w użytkowaniu – zaprojektowany głównie dla turystów, którzy pragną poznać nie tylko słynne miejsca w Budapeszcie, ale też jego mniej modne dzielnice.

The masterwork is a richly illustrated book – designed for Budapest sightseeing – in which tasks between stops help you slow your steps to notice the details hiding in your environment. The book is personal, lovable, and minute, mainly designed for national tourists that are happy to spend their time to get to know not only the famous sights but also the less trendy parts of Budapest.

Autor / Author: Lépten-Nyomon | *www.behance.net/gallery/40385099/Lpten-Nyomon*

fotografia / photo credit: Balint Jaksa

MAPY. Edycja pomarańczowa
MAPS. Orange edition

Książka, która pozwala odkrywać najciekawsze zakątki świata i zachwycać się jego różnorodnością. To 67 map prowadzących przez 58 krajów i 6 kontynentów. Każdej z map towarzyszą niezliczone ilustracje, szczegóły i ciekawostki, dotyczące fauny i flory, miejscowych zwyczajów, charakterystycznych budowli, kuchni. Legendę mapy zastąpiono niezbędnymi faktami, jak: nazwa stolicy, obowiązujące języki urzędowe, liczba mieszkańców, wielkość obszaru, flaga oraz nazwa kraju w wersji oryginalnej. Wydawnictwo stało się międzynarodowym bestsellerem nagradzanym w kraju i za granicą. Zostało wydane w 25 krajach w łącznym nakładzie blisko 2 milionów egzemplarzy. Limitowana edycja pomarańczowa – wydana specjalnie z okazji 10-lecia Wydawnictwa Dwie Siostry – została wzbogacona o dodatkowe mapy 16 krajów.

This book helps the readers discover the most interesting parts of the world and cherish its diversity. It consists of 67 maps presenting 58 countries and 6 continents. Each map features numerous illustrations, details, and fun facts about animals and plants, local customs, characteristic buildings, and regional cuisine. Instead of an ordinary map key, only basic facts are provided: the capital's name, official languages, the number of inhabitants, the surface area, the flag, and the name of the country in its native language. The book has become an international bestseller awarded locally and globally. It has been published in 25 countries, with the total edition amounting to nearly 2 million copies. The limited orange edition – published on the occasion of 10th anniversary of Wydawnictwo Dwie Siostry – was extended by additional 16 country maps.

Autorzy: Aleksandra i Daniel Mizielińscy
Authors: Aleksandra and Daniel Mizielińscy
www.hipopotamstudio.pl, www.wydawnictwodwiesiostry.pl

ilustracja z książki „Mapy" (edycja pomarańczowa), Wydawnictwo Dwie Siostry, 2016

NIEMAPA
NIEMAPA

To seria ilustrowanych przewodników po mieście dla rodzin. W graficzny sposób przedstawiają najważniejsze miejsca, lokalną kulturę, kuchnię, charakterystyczne słowa i ciekawostki a poprzez gry, zagadki i wyzwania zachęcają do aktywnego poznawania miasta. NIEMAPY powstają w procesie ko-kreacji z mieszkańcami, dzięki temu wydawnictwo poleca tylko sprawdzone miejsca. Poręczny format i specjalny papier zachęcają do twórczych działań: rysowania, bazgrania i notowania – dzieci rysują rośliny z parku, projektują budynki czy piszą wierszyki o mieście.

NIEMAPY – literally "non-maps" – are a series of illustrated city guides for families. In a funny way, they use images to present the most important places, local culture and cuisine, characteristic words and fun facts, encouraging to explore the city actively through games, riddles, and challenges. The "non-maps" are co-created with the city inhabitants, so only tested places are recommended there. The handy size and special paper invite the users to engage in creative activities: drawing, doodling, scribbling – children can draw plants they see in a park, design buildings, or compose poems about the city.

Autor / Author: Mamy Projekt | *www.niemapa.pl*

fotografia / photo credit: NIEMAPA

Przewodnik „W sieci"
"On The Grid" guides

On the Grid to seria przewodników po najbardziej kreatywnych miejscach świata. Opisują tętniące życiem dzielnice różnych miast, w których kwitnie kultura i celebruje się różnorodność. Przewodniki On the Grid zostały stworzone przez Hyperakt, studio projektowe z siedzibą w Brooklynie, we współpracy z setkami projektantów i firm kreatywnych z całego świata. W przewodnikach zaprezentowano ponad 500 lokalizacji 100 miast, a liczba ta stale rośnie. Wszystkie polecane miejsca są ciekawie i dokładnie opisane i pozwalają poznawać miasta z perspektywy ich mieszkańców.

On the Grid is the ultimate guide to the world's creative neighborhoods. It features the vibrant neighborhoods around the world where arts and culture thrive and diversity is celebrated. Created by Hyperakt, a design studio based in Brooklyn, On the Grid has teamed up with hundreds of designers and creative companies around the world who have shared their favorite local hangouts. The guides – covering over 500 neighborhoods in 100 cities and counting – are carefully crafted and filled with great recommendations so you can experience any city like a local.

Autor / Author: Hyperakt | *www.onthegrid.city, www.hyperakt.com*

fotografia / photo credit: On The Grid

Barcelona – system informacji wizualnej dla starego miasta
Barcelona – wayfinding in the historical city quarter

W projekcie, który został stworzony dla Muzeum Historii Barcelony (MUHBA), wytyczono trzy różne trasy. Część rzymska została oznaczona literą R oraz kolorem pomarańczowym. Dzielnicy żydowskiej przypisano kolor niebieski oraz literę C, która nawiązuje do nazwy tej okolicy w języku katalońskim. Ostatni szlak poświęcony średniowiecznym murom oznaczony jest kolorem zielonym i literą M. W systemie zaprojektowane zostały trzy rodzaje nośników na ściany oraz pylony. Całość została wyprodukowana ze stali corten, wykorzystano technologię serigrafii.

In the project created for the Barcelona City History Museum (MUHBA), three different routes were delineated. The Roman route was marked with the letter R and orange colour. The Jewish quarter received the blue colour and letter C, which refers to its name in Catalan. The third path, following the mediaeval walls, was marked with the letter M and green. The system features three various kinds of carriers and pylons. Corten steel and serigraph printing were used in the project design.

Autor / Author: pfp, disseny | *www.pfpdisenny.com*

fotografia / photo credit: pfp, disseny

Książka edukacyjna o Gdyni
An educational book about Gdynia

„Gdyńskie wędrówki kota Antoniego" to obrazkowa książka edukacyjna. Opowiada o Gdyni, mieście, z którego autorka pochodzi i które jest niezwykle bliskie jej sercu. Bohaterem książki jest kot wędrujący po mieście w kluczowych momentach jego historii. Jest to możliwe, ponieważ panuje powszechne przekonanie, że koty mogą żyć nawet dziewięć razy. Założeniem projektu było stworzenie publikacji, która w oryginalny i ciekawy sposób przybliży szerszej publiczności wyjątkowy charakter Gdyni i jednocześnie zachęci do zgłębienia historii tego pasjonującego miasta. Pracując nad ilustracjami, autorka inspirowała się archiwalnymi fotografiami odnalezionymi w Muzeum Miasta Gdyni (w książce zostały wykorzystane fragmenty fotografii). Teksty napisała trójmiejska dziennikarka, Dorota Abramowicz. Projekt został wdrożony przez Muzeum Miasta Gdyni.

"Gdyńskie wędrówki kota Antoniego" / "Cat Anthony wandering around Gdynia" – is an illustrated educational book about Gdynia, the author's hometown, a place she feels very attached to. The main protagonist is a cat wandering around the city in the crucial moments of its history. This is possible due to the common belief that cats have nine lives. The aim of the project was to create a publication which would present the unique character of Gdynia in an original and interesting way and encourage readers to learn more about the history of this fascinating city. In her work on the illustrations, the author was inspired by old photos found in Gdynia City Museum (their fragments were used in the book). The texts were written by a journalist from the Tricity, Dorota Abramowicz. The publication has been implemented by Gdynia City Museum.

Autor: Joanna Czaplewska, pod kierownictwem prof. dr hab. Janusza Górskiego
Author: Joanna Czaplewska, supervised by Prof. dr hab. Janusz Górski
www.muzeumgdynia.pl

fotografia / photo credit: Joanna Czaplewska

PODRÓŻ W GŁĄB SIEBIE
A JOURNEY INTO YOURSELF

Nie można uciec od samego siebie, przenosząc się z miejsca na miejsce.

Ernest Hemingway

You can't get away from yourself by moving from one place to another.

Ernest Hemingway

Podróżowanie to niezwykle ciekawe zjawisko społeczne. Warto pytać, dlaczego podróżujemy, a może również – od czego uciekamy? Nie tylko od nudnej codzienności, ale także od ciągłego bycia on-line. Bardzo popularne stają się miejsca bez zasięgu sieci komórkowej i internetu. Pozwalają się wyciszyć, więc w… internecie znajdziemy coraz więcej porad, jak medytować, także w przestrzeni publicznej. Wyraźnie rośnie wartość zielonych miejsc odosobnienia. Treepedia to platforma, która monitoruje powierzchnię koron drzew pokrywających przestrzenie miejskie. W indeksie znajdują się już największe metropolie, a projekt stale się rozrasta – tak, aby ułatwić znalezienie zielonego azylu w miastach. Z drugiej strony 20% turystów podaje, że główną motywacją do podróżowania jest dla nich możliwość zrobienia sobie selfie w atrakcyjnych miejscach. Według serwisu Expedia większość młodych ludzi robi zdjęcia z wakacji po to, aby opublikować je w serwisach internetowych i wzbudzić zazdrość u znajomych. Dla osób, które chcą być ciągle online XOXO WiFi zaprojektował router, który zapewnia dostęp do internetu niezależnie od miejsca pobytu i dostępnych sieci. Szczęśliwie, kolorowe fotografie to nie jedyna motywacja. Podróż to doświadczenia i wspomnienia, które warto opisać. Notatniki, pamiętniki z podróży pozwalają na uporządkowanie wrażeń. Kultowym notatnikiem z podróży jest oczywiście Moleskine, z którego korzystał sam Ernest Hemingway. Coraz bardziej wyraźnym trendem jest podróżowanie odpowiedzialne. Jak pisze Paweł Cywiński, pomysłodawca platformy „Post-turysta", tylko świadomy turysta może podróżować prawdziwie odpowiedzialnie i etycznie. „Dlatego dla post-turysty mieszkańcy odwiedzanych miejsc powinni być partnerami, podmiotami spotkania – nie wakacyjną obsługą lub krajobrazem. A jeżeli będą partnerami, to znaczy, że turysta ponosi również część odpowiedzialności za kształt i charakter owego spotkania turystycznego". Przykładem może być Ushirika – spółdzielnia polsko-afrykańska, która wspomaga kobiety w Nairobi. Dzięki sprzedaży wspólnie wytwarzanych produktów możliwe jest finansowanie edukacji afrykańskich dzieci.

Travelling is an extremely interesting social phenomenon. We should ask ourselves – why are we travelling? Or maybe even – what are we escaping from? Not only the boring daily routine, but also the constant being online. Places without Internet access or mobile network coverage are growing in popularity. They give you a chance to cut off, so… you start browsing the web to find more advice on how to meditate, also in public space. Green zones which allow you to calm down in seclusion are becoming more and more valued. Treepedia is a platform which monitors the green canopy cover in urban areas. The index presents data for a couple of the biggest metropolis, but the scope of the project is increasing – to enable users to find green shelter in their cities. On the other hand, 20% of tourists claim that their motivation for travelling is the opportunity to take a selfie in attractive spots. According to Expedia, a majority of young people who take pictures on holiday do it to be able to publish them in social media and make their friends jealous. For those who want to be constantly online, XOXO WiFi designed a router which provides Internet access regardless of where you are and what networks are available. Fortunately, colourful photos are not the only reason to travel. Travelling is about gaining experience and memories – worth noting down. You can organise your impressions and sensations in various diaries and travel journals. A legendary object of this kind is of course the Moleskine notebook, used by Ernest Hemingway himself. Another distinct trend is sustainable travelling. According to Paweł Cywiński, the originator of the Post-turysta platform, only conscious tourists can travel responsibly and ethically. "For post-tourists, the inhabitants of the places they visit must be partners, subjects of the meeting – not a holiday service or landscape. If they are partners, the tourists must also be accountable for the shape and nature of this encounter." An example of that is Ushirika – a Polish-African cooperative which supports women in Nairobi. Thanks to the products they manufacture and sell together, they can finance the education of their children.

XOXO Wifi
XOXO Wifi

Przenośny router, który umożliwia dostęp do nielimitowanego Internetu na terytorium ponad 100 krajów. Dzięki opatentowanej technologii XOXO WiFi łączy się z najlepszą siecią w danej lokalizacji, zapewniając szybkie, niezawodne połączenie. Żeby skorzystać z urządzenia, wystarczy wypełnić formularz najmu i zabrać je w najbliższą podróż.

This mobile router provides unlimited Internet access on the territory of more than 100 countries. Thanks to the patented technology, XOXO WiFi connects to the best range mobile operator in the given location ensuring fast and reliable connection. To use the device, you just need to fill in the rental form and take the hotspot with you on your journey.

Autor / Author: XOXO | *www.xoxowifi.com*

fotografia / photo credit: XOXO Wifi

10 000 Mil
10,000 Miles

To graficzny zapis dwóch podróży po Stanach Zjednoczonych, skierowany do miłośników podróżowania, bibliofilów i ludzi, którzy lubią uporządkować sobie rzeczy – nawet po czasie. Elementy publikacji – zdjęcia i krótkie opisy – ułożono z dużą dbałością o chronologię. Treści zostały pogrupowane w cztery kategorie, a każda ma swój kod kolorystyczny. Odczytywanie publikacji ułatwiają specjalnie zaprojektowane skrzydełka, które pomagają w nawigacji przez pamiętnik wypraw. W każdej z książek pojawia się też mapa przebytej trasy.

This is a graphic summary of two trips to the United States, directed at passionate travellers, bibliophiles, and people who like to have their things well-ordered – even after some time. Particular elements of the publication – photographs and short descriptions – have been arranged in a precise chronological order. The content has been grouped in four categories, each characterised by its colour code. Reading is made even easier by the specially designed flaps which help you navigate through the travel journal. Moreover, each book contains a map of the travelled route.

Autor / Author: Jakub Lehmann | *www.behance.net/JakubLehmann*

fotografie / photo credit: Jakub Lehmann

Kuupesa
Kuupesa

Słowo to w estońskim oznacza „księżycowe gniazdo". Wykonany z filcu wełnianego obiekt służy do zabawy i zachęca do spędzania czasu z przyjaciółmi w wymyślonym świecie, służąc jako łódka, kołyska, hamak, muszla, tarcza, kapsuła albo księżyc w pełni. Projekt jest też odpowiedzią na rosnącą potrzebę ucieczki od hałasu i zgiełku otoczenia, zapewniając prywatną przestrzeń. Składa się z 12 płatów, suwaków oraz elastycznych prętów, nadających mu kształt. Początkowy projekt powstał podczas hakatonu Garage 48 na Estońskiej Akademii Sztuk Pięknych, a dalsze prace nad nim prowadził zespół projektantów tkanin i architektów wnętrz.

In Estonian, Kuupesa means "Moon's Nest". It is a wool felt play nest inviting to have fun with friends in an imaginative universe: it can be made into a boat, a cradle, a hammock, a shell, a shield, a pod, or a full moon. The object caters for the growing need to escape the noise and hassle of the surroundings and have a personal space and time. It consists of 12 slices with 6 zippers and flexible rods for structure. Initially developed as a project for hackathon Garage 48 in Estonian Academy of Arts in 2016, the product has been developed further by a team of textile designers and interior architects.

Autorzy / Authors: Egle Lillemäe, Katrin Kabun, Maria Kesküla, Laura Müürsepp, Martin Saar, Kaarel Kuusk
www.facebook.com/kuupesa/

fotografie / photo credit: Kuupesa Team

Treepedia
Treepedia

Coraz więcej miast na świecie zdaje sobie sprawę z tego, że zwiększanie liczby drzew przyczynia się do zmniejszenia temperatury w mieście przez zablokowanie promieniowania krótkofalowego oraz podwyższenie poziomu parowania wody. Poprzez tworzenie bardziej dogodnych mikroklimatów drzewa łagodzą zanieczyszczenie powietrza. Ich korzenie pomagają uniknąć powodzi w czasie silnych deszczy i burz. Niemniej jednak przeciętny mieszkaniec często nie jest świadom poszczególnych cech swojego wyjątkowego środowiska naturalnego. Naukowcy z Massachusetts Institute of Technology we współpracy z Global Agenda Council on the Future of Cities oraz społecznością Global Shapers przy Światowym Forum Ekonomicznym stworzyli platformę Treepedia. W MIT Senseable City Lab opracowano do tego celu nowy wskaź-

More and more cities around the world are recognising that increasing a city's tree canopy contributes to lowering urban temperatures by blocking shortwave radiation and increasing water evaporation. Creating more comfortable microclimates, trees also mitigate air pollution caused by everyday urban activities. Their absorptive root systems help avoid floods during severe rains and storm surges. However, average citizens are often unaware of the individual features of their unique environmental habitats. Scientists at the Massachusetts Institute of Technology in collaboration with the World Economic Forum's Global Agenda Council on the Future of Cities and the World Economic Forum's Global Shapers community have launched the Treepedia platform. Treepedia is an interactive website that allows city dwellers to view the

fotografie / photo credit: Treepedia

nik wykorzystujący panoramy Google Street View – Green View Index. Dzięki niemu miasta mogą mierzyć, oceniać i porównywać wielkość pokrywy drzewnej. Green View Index pozwala naukowcom i mieszkańcom miast monitorować liczbę drzew i podejmować działania w celu jej zwiększenia. Umożliwia im to większe zaangażowanie się w rozwiązywanie problemów wynikających z negatywnych zmian klimatu oraz w akcje, których zadaniem jest zadbanie o środowisko, w którym żyją.

location and size of trees within their communities and to submit input to help tag, track, and advocate for more such trees in their cities. To make it possible, researchers at the MIT Senseable City Lab have developed an innovative metric utilising Google Street View panoramas, called the Green View Index, by which cities can evaluate and compare green canopy coverage. The Green View Index enables scientists and city dwellers to monitor the urban tree coverage – and take action to improve it. They can play a more active role in addressing concerns about the adverse effects of climate change, and to campaign on behalf of the landscapes they dwell in.

Autor / Author: MIT Senseable City Lab | *www.senseable.mit.edu/treepedia*

Dziennik Podróżny
Travel Journal

Kultowy już dzisiaj notatnik z charakterystycznie zaokrąglonymi rogami oraz czarną gumką, początkowo był popularny wśród ludzi związanych z literaturą i sztuką. Współcześnie Moleskine nie jest już tylko małym, czarnym notatnikiem. Powstaje wiele jego wersji w różnych rozmiarach, a nawet dzięki współpracy z innymi markami są wydawane specjalne edycje. Sztywne okładki notesu pomagają także współczesnym nomadom pisać lub szkicować na gorąco swoje wrażenia – mogą to robić nawet na kolanie, plecaku, czy w powietrzu. Sekcje tematyczne, zakładki do personalizacji, samoprzylepne etykiety oraz kalendarze, mapy i wiele innych elementów sprzyjają tworzeniu własnego dziennika z podróży.

Initially, this classic notebook with characteristic rounded edges was popular among people of art and literature. Nowadays, Moleskine is much more than just a small black notebook. There are numerous versions of it in various sizes as well as special editions released in cooperation with other brands. The hard cover of the journal helps modern nomads to write down and sketch their impressions as they come – on the lap, on the backpack, or even in the air. Thematic sections, personalised bookmarks, stick-on labels, calendars, maps, and many other elements improve the experience of creating your own travel journal.

www.moleskine.com/collections/model/product/travel-journal

fotografie / photo credit: Moleskine

fotografie / photo credit: Alicja Wysocka, materiały promocyjne Ushiriki

Spółdzielnia Ushirika
Cooperative Ushirika

Ushirika w języku suahili oznacza ugrupowanie, kolaborację, społeczność, grupę interesów, kooperatywę, spółdzielnię, organizację, społeczeństwo, współpracę. Pełna nazwa jest powtórzeniem tego znaczenia w trzech językach: angielskim, polskim i suahili. Cooperative Spółdzielnia Ushirika to otwarty, społeczno-artystyczny projekt powstały i inspirowany ruchami spółdzielczymi połowy XX wieku. Cooperative Spółdzielnia Ushirika rozpoczęła swoją działalność 2017 roku w slumsie Mathare w Nairobi w Kenii. Jej siedziba znajduje się w Mathare Art Gallery – otwartej przestrzeni społecznej i artystycznej Fundacji Razem Pamoja. Podstawę działania spółdzielni stanowi praca kolektywna, dzięki której jej członkowie wymieniają się doświadczeniami, umiejętnościami oraz rozwijają własną kreatywność. Praca w spółdzielni nie polega na biernym odtwarzaniu gotowych projektów: jej członkowie aktywnie wpływają na ostateczny kształt wytwarzanych przez siebie produktów – każdy z nich jest inny i niepowtarzalny. Sposób funkcjonowania spółdzielni wywodzi się z tradycji plemiennych, charakterystycznych dla tego regionu świata, ale także nawiązuje do polskich ruchów spółdzielczych. Codziennej pracy towarzyszą rozmowy oraz wspólne przyrządzanie i spożywanie posiłków, umacniające pracownicze i koleżeńskie więzi. Spółdzielnia zapewnia bezpieczne warunki pracy, jej członkowie mają zapewnione ubezpieczenie zdrowotne, a kobiety mogą przychodzić do pracy z dziećmi. Spółdzielnia korzysta z lokalnych materiałów, tym samym wspierając miejscową ekonomię.

www.ushirika.pl

In Swahili, “Ushirika” means a party, collaboration, community, group of interests, cooperative, collective, organisation, society, cooperation. The full name of the initiative repeats this word in three languages: English, Polish, and Swahili. Cooperative Spółdzielnia Ushirika is an open socio-artistic project, grounded in the traditions of cooperative movements of the 20th century. It launched its activities in 2017 in Mathare slum in Nairobi, Kenya. It is located in the Mathare Art Gallery, a socio-artistic space of the Razem Pamoja Foundation. The functioning of the cooperative is based on collective work, thanks to which its members can exchange experience and skills as well as develop their creativity. Work at the cooperative does not consist in a passive reshaping of ready-made designs: its members have an active input into the final form of the products they create, so each of them is unique and exceptional. The activity of Ushirika stems from tribal traditions, characteristic to this region of the world, but it also draws from Polish cooperative movements. Everyday work is accompanied by conversations and meals, prepared and consumed together, which strengthens working and personal ties in the cooperative. Ushirika ensures safe working conditions: all cooperative members are provided with health insurance, and women can bring their children to work. Only local materials are used, which supports local economy.

Przybornik Małopolski
Przybornik Małopolski

Przykład oryginalnych pamiątek z regionu. Powstał we współpracy ze Szlakiem Tradycyjnego Rzemiosła na zlecenie Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego. Projektanci wybrali kilkanaście charakterystycznych i wyjątkowych przedmiotów, i stworzyli dla nich autorskie opakowania. W projekcie odwołali się do Warsztatów Krakowskich – grupy artystów i rzemieślników, którzy na początku XX wieku czerpali inspiracje z ludowego stylu, przetwarzając go w nowoczesnych projektach sztuki użytkowej. Należała do nich m.in. Zofia Stryjeńska, jedna z najbardziej znanych polskich ilustratorek okresu międzywojennego, której gwasz zdobi opakowanie.

This gift set is a great example of an exceptional regional souvenir. It has been created in cooperation with the Traditional Craft Trail organisation and commissioned by the Marshall Office of Małopolska. The designers have chosen several unique objects typical of the region and created original boxes for them. In their project, they have referred to the Kraków Workshops, a group of early 20th century artists and artisans who drew inspiration from folk art and transformed it to fit modern applied art projects. One of them was Zofia Stryjeńska, a famous Polish illustrator from the interwar period – her gouache decorates the packaging.

Autorzy: pod kierownictwem: Marcin Wolny, projekt: Tomasz Jurecki, Julek Wierzchowski
Authors: supervised by: Marcin Wolny, design: Tomasz Jurecki, Julek Wierzchowski
https://www.otwarte.com.pl/pl/portfolio/przybornik-malopolski

fotografia / photo credit: Przybornik Małopolski

Wielofunkcyjny plecak
A Multifunction backpack

Miejsko-turystyczny plecak może służyć także jako jednoosobowy namiot – wystarczy go rozłożyć, by zyskać schronienie. Dodatkowo, istnieje również możliwość rozpięcia namiotu i spania pod moskitierą. Plecak jest wykonany z materiałów takich jak Cordura oraz Tyvek, dzięki czemu jest lekki i odporny na warunki atmosferyczne. Jego objętość – w zależności od stopnia załadowania – może być regulowana przy pomocy metalowych haczyków i taśmy.

This urban-tourist backpack can also serve as a tent for one person – you just need to unfold it and the shelter is ready. You can also spread it further and sleep under a mosquito net. The backpack is made of Cordura and Tyvek – the materials used make it both lightweight and weatherproof. Its capacity, depending on how much is loaded inside, can be regulated by metal hooks and tape.

Autor: Anna Rozynek, promotor dr Monika Rak
Author: Anna Rozynek, supervised by Dr Monika Rak
www.whitemad.pl/plecak-ktory-zmienia-sie-w-spiwor-przegladamy-prace-dyplomowe-polskich-projektantow

fotografia / photo credit: Anna Rozynek

DROGA DO LEPSZEGO ŻYCIA
A ROAD TOWARDS A BETTER LIFE

Różnorakie procesy zmian, którym podlegamy jako mieszkańcy świata, sprawiają, że podróżowanie jest nie tyko przyjemnością, ale życiową koniecznością. Ludzie bywają zmuszeni do podróżowania przez sytuację rodzinną, polityczną, ekonomiczną czy klimatyczną. W 2015 roku łącznie 4,7 mln osób imigrowało do jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, natomiast co najmniej 2,8 mln emigrantów opuściło Zjednoczoną Europę. Te współczesne wędrówki ludów wywołują strach, niepewność, często izolację społeczną. Nowoprzybyli nie są witani z otwartymi ramionami, często nie mogą znaleźć pracy ani akceptacji społecznej. Na całe szczęście powstaje szereg projektów takich jak Benches Collective, Ściana dobroci czy Tymczasowa Ambasada, które próbują przeciwdziałać tej sytuacji i wspomagać procesy integracji mieszkańców miast – niezależnie od tego, czy ktoś jest chwilowym przybyszem, czy nowym sąsiadem.Osoby, które nie potrafią lub nie mogą zasymilować się w nowym środowisku nierzadko spotyka problem bezdomności. Projekt I-gloobox jest tymczasowym schronieniem dla tych, którzy nie mają dachu nad głową. Podróżowanie może też być niemożliwym do zrealizowania marzeniem osób, które ze względów zdrowotnych nie mogą się przemieszczać. Z pomocą znów przychodzi projektowanie, które odpowiada na konkretne potrzeby – od kilku lat najmłodsi pacjenci polskich oddziałów onkologicznych mogą odbywać wirtualne podróże dzięki technologii VR.

Due to the various changes affecting people around the world, travelling is sometimes not a pleasure, but a necessity. People are forced to travel because of their family, political, economic, or climate situation. In 2015, 4.7 million immigrants arrived in the EU countries, while 2.8 million people left the Union. The modern mass migration causes fear, anxiety, and social isolation. The visitors are not received with open arms and they are frequently unable to find work and social acceptance. Fortunately, there are numerous projects trying to overcome these problems and support the process of integration – Benches Collective, Kindness, or Limbo Embassy. They help inhabitants of cities integrate with the newcomers, no matter if they are just temporary guests or new neighbours. Those who cannot or are unable to assimilate in the new neighbourhood are often faced with homelessness. The I-gloobox project provides a temporary shelter for those who have no home.Sometimes, travelling is a dream which cannot be fulfilled – for instance, for those who are not able to move owing to health problems. Design is there to help again, responding to particular needs – for a couple of years now, the youngest patients of Polish oncology wards have been given a chance to experience virtual travelling thanks to VR technologies.

fotografie / photo credit: Carys Lavin

Ściana dobroci
The Wall of Kindness

Kindess.org działa w oparciu o badania nad dobrocią, które pokazują, że życzliwość może poprawiać nastrój, wpływać na zadowolenie z życia, relacje towarzyskie i ogólne poczucie szczęścia. Ponadto istnieją dowody na to, że bycie uprzejmym zmniejsza niepokój społeczny, a także wpływa na zdrowie, poprawia działanie układu krążenia, zmniejsza stres i może skrócić czas przeziębienia. Kindess.org używa tych danych, aby edukować ludzi o sile dobroci i zachęcać do bycia uprzejmym. Zespół zorganizował w przestrzeni publicznej Londynu szereg interaktywnych instalacji artystycznych, które miały zachęcać ludzi do wzajemnej życzliwości. Jedną z nich była Ściana dobroci, stworzona na Times Square w Londynie przez rzeźbiarza Tristana Cochrane i ilustratorkę Claire Spake z okazji Świtowego Dnia Dobroci. Instalacja przyciągnęła setki gości. W trakcie Światowego Dnia Dobroci napisano ponad 4000 miłych wiadomości na całym świecie, przypominających ludziom, że są kochani i cenieni. Akcja miała na celu przypomnienie o sile dobrych i małych działań. Jej inicjatorzy zachęcają ludzi na całym świecie do tworzenia ścian dobroci we własnych społecznościach.

Kindness.org is a platform which promotes kindness: according to various studies, kindness is able to make people feel better and be more happy with their lives, enhance their relationships and their general wellbeing. Besides, it has been proven that being kind reduces social anxiety and has a good impact on health, improving the functioning of the circulatory system, lowering stress levels, and shortening the time of a common cold. Basing on this data, Kindness.org makes people aware of the power of goodness and encourages them to be nice to each other. The team organised a number of interactive artistic installations in London public space to invite everyone to share kindness. One of such initiatives was the Wall of Kindness installed at Times Square by the sculptor Tristan Cochrane and the illustrator Claire Spake on the World Kindness Day. The installation attracted hundreds on visitors. People wrote over 4 thousand kind messages on the wall to ensure others that they are loved and appreciated. The action emphasised the power of the little acts of kindness. Its initiators inspire people from all over the world to create such walls of kindness in their own communities.

www.kindness.org

Projekt „BenchesCollective”
'BenchesCollective' project

Holenderski projekt „BenchesCollective” opiera się na przekonaniu, że ławki w przestrzeni publicznej zachęcają do spontanicznych rozmów z sąsiadami, przyczyniając się do lepszego sąsiedztwa. Obecność ławek na stałe może umacniać więzi, bo ludzie mają się gdzie spotykać. Co jest szczególnie ważne w czasach, gdy różnorodność etniczna, kulturowa, religijna stały się czymś powszechnym. Nie zawsze oznacza to jednocześnie, że istnieje naturalne poczucie związku i solidarności. Już nie jest oczywiste, że zna się swoich sąsiadów. Ideą inicjatywy jest wywołanie interakcji społecznych, które w innych okolicznościach nie miały by miejsca. Chodnik może być idealnym miejscem spotkań – tutaj wpada się na wszystkich: od gadatliwych par po hałaśliwe dzieci, od uchodźców po hipsterów, od emigrantów po seniorów. Poprzez stronę można zgłosić swoją ławkę, dzięki temu osoby z okolicy lub przyjezdni mogą ją zlokalizować. Dla gości / turystów może to być okazja, by poznać miejscowych i dowiedzieć się od nich więcej o odwiedzanym miejscu.

BenchesCollective is a Dutch project based on the belief that benches in public space inspire people to engage in spontaneous conversations with their neighbours and thereby improve the atmosphere in the neighbourhood. The constant presence of benches can strengthen ties between people, providing them with a meeting spot. That is particularly important in the times when ethnic, cultural, and religious diversity has become common in both big cities and smaller towns. However, this situation does not mean that a natural sense of attachment and solidarity exists between people – they usually do not know their neighbours. The idea of the initiative was to spark social interactions which would be impossible to achieve in other conditions. The sidewalk can be a perfect place for a meeting – this is where you bump into everyone: from chatty couples to playful kids, from refugees to hipsters, from immigrants to elderly people. You can use the website to submit your bench so that people living in your area could find it. It can also be a chance for tourists and other visitors to meet local people and talk with them about the place they are visiting.

www.bankjescollectief.nl/en

fotografia / photo credit: Coco Plooijer

Rowerzyści dla seniorów
Cyclists for Seniors

Rower stał się pretekstem nie tylko do podróżowania, ale i spotkań międzypokoleniowych. Wszystko za sprawą projektu „Rowerzyści dla Seniorów” realizowanego przez Stowarzyszenie Rowerowy Poznań. Cyklistów i seniorów z Domu Pomocy Społecznej połączyły… riksze. Wspólne przejazdy do parków, do centrum czy na osiedla stały się okazją do rozmów, dzielenia się wspomnieniami i przemyśleniami. Dla seniorów to także szansa wyrwania z czterech ścian. Inspiracją dla poznańskiego projektu była inicjatywa „Cycling Without Age”, która narodziła się w 2012 roku w Danii, a obecnie jest realizowana w 37 krajach na całym świecie. Poznaniacy mają nadzieję, że ich doświadczenia pomogą rozpowszechnić ideę łączącą pokolenia również w Polsce.

Riding a bike is not only a great way of travelling but also a starting point for cross-generational meetings. Thanks to the Rowerzyści dla Seniorów [Cyclists for Seniors] project realised by Stowarzyszenie Rowerowy Poznań [Poznań Cyclists' Association], the cyclists and seniors from the nursing home in Poznań were connected by… rickshaws. They ride together to parks, the city centre, or simply to their homes and during the trips they talk and share memories and ideas. For the elderly people, this is a chance to get outside. The project has been inspired by the Cycling Without Age initiative, which arose in 2012 in Denmark and is now implemented in 37 countries all over the world. The people in Poznań hope that their experience will help promote this cross-generational idea across Poland.

www.rowerowypoznan.pl, www.cyclingwithoutage.org

fotografia / photo credit: Rowerowy Poznań

fotografia / photo credit: Alexander Popelier

Tymczasowa ambasada
A temporary embassy

Ambasada Limbo była rocznym projektem artystycznym (2015–2016), zwracającym uwagę na problem osób, które są „w stanie zawieszenia" – to uchodźcy, którzy nie mogą zostać w Holandii, ale nie mają również jak wrócić do kraju pochodzenia. Wielu nie posiada wymaganych dokumentów, nie ma też oficjalnego urzędu, jak np. ambasada, który mógłby ich reprezentować. Do tego dochodzi nieufność i lęk mieszkańców wobec przyjezdnych. Projekt Limbo Embassy to neutralne miejsce spotkań, zapewniające przestrzeń do dialogu i wymiany kulturowej. Instalacja jest mobilna, a uchodźcy w roli ambasadorów zapraszali do niej lokalnych mieszkańców, przechodniów i urzędników państwowych. Jedną z najważniejszych kwestii jest problem tego, że uchodźcom żyjącym w stanie zawieszenia, oficjalnie nie wolno pracować. Projekt badał także luki prawne, aby dać możliwość pracy osobom ubiegającym się o azyl, a zatem zwiększyć ich szansę włączenia się do społeczeństwa. Częścią projektu było też przedsięwzięcie, prezentujące serię portretów. Wszystkie pieniądze pochodzące z ich sprzedaży pozostawały do dyspozycji uchodźców-ambasadorów.

Limbo Embassy is a one-year art project (2015–2016), drawing attention to the problem of people who are "in limbo" – the refugees who cannot stay in the Netherlands but are unable to return to their country of origin either. Many of them do not have the necessary documents; moreover, there is no formal office to represent them, such as an embassy. All that is made even more difficult by the local people's distrust and anxiety towards the immigrants. Limbo Embassy is a neutral meeting place ensuring a space for dialogue and cultural exchange. The mobile installation travelled across the Netherlands with the refugees in the role of ambassadors inviting local people, passers-by, and state authorities to visit them. The most problematic issue is the fact that the refugees "in limbo" cannot work officially. Therefore, the project concentrated also on exploring legal loopholes that could allow asylum seekers to work and increase their chance to become a part of the society. Another element of the project was a series of portraits. All the funds collected from their sale could be used by the refugee-ambassadors.

Autor / Author: Manon van Hoeckel | *www.manonvanhoeckel.com*

Instalacja „Ocal nasze dusze"
SOS Save our Souls Installation

Projekt autorstwa studenta, wówczas szesnastoletniego, to instalacja o mocnym społecznym przekazie. Powstała z setek kamizelek ratunkowych, które pozostały na brzegach wyspy Lesbos po tysiącach przybyłych tam imigrantów. Artysta użył kamizelek ratunkowych do zbudowania wodoodpornego i termoizolującego igloo, które zostało pomyślane jako schronienie i punkt przyjmowania mężczyzn, kobiet i dzieci uciekających ze swych krajów. Konstrukcja igloo zapewnia ochronę przed złymi warunkami atmosferycznymi. Kamizelki, z których zbudowane jest schronienie, zostały przycięte i złożone tak, by przypominały bloki lodu. Pierwsze igloo, stworzone z 52 kamizelek, zostało po raz pierwszy zaprezentowane w Muzeum Morskim w Barcelonie latem 2016 roku, natomiast Saatchi Gallery w Londynie i MoMA w Nowym Jorku poświęciły mu specjalną instalację wideo. Kolejne igloo, zbudowane przez młodego projektanta na wystawę Moroso, składało się z 1000 kamizelek. Tytuł pracy jest oczywistą metaforą: jeśli będziemy dalej ignorować tragedię tysięcy osób, narażamy na niebezpieczeństwo nasze własne dusze. A zatem „Save Our Souls" – czyli „Uratujcie nasze dusze" – to zarazem motto skierowane do odbiorcy, ostrzeżenie dla międzynarodowej społeczności i nadzieja, że uchodźcy uzyskają realne wsparcie.

The work created by a 16-year-old student is a socially powerful installation assembled from hundreds of life jackets retrieved from the many thousands left on the shores of Lesbos Island by arriving migrants. The artist used the life jackets to build a waterproof, thermal igloo conceived as a shelter and welcome point for men, women, and children fleeing their countries. The shape of the igloo lets it stand up to bad weather. Fittingly, the life jackets are cut and folded to resemble blocks of ice. The first igloo created with 52 of the jackets was initially displayed in summer 2016 at the Maritime Museum of Barcelona, while the Saatchi Gallery in London and MoMA in New York dedicated a video installation to the project. In addition to the original igloo, the young designer built a much larger structure made of a thousand life jackets for a Moroso exhibit. The title of the work is an obvious metaphor: if we continue to ignore what is now a daily tragedy, we are putting our own souls at risk. So "Save Our Souls" is a motto directed to the observer and a warning to the international community, bearing the hope that real support can be given to thousands of refugees.

Autor / Author: Achilleas Souras | *www.moroso.it*

fotografia / photo credit: Alessandro Paderni

Fundacja Virtual Dream
Virtual Dream Foundation

Virtual Dream to fundacja założona przez Piotra Łoja, której celem jest wykorzystywanie technologii VR / AR w codziennej pomocy osobom chorym oraz wspieraniu grup wykluczonych społecznie. Technologia VR i filmy 360 stopni powstają z myślą o rehabilitacji pacjentów szpitali, klinik onkologicznych dla dzieci, hospicjów oraz domów opieki. Jednym z ostatnich projektów jest „VR Santa", dzięki któremu dzieci – skazane przez chorobę na pobyt w szpitalu – mogły wsiąść na sanie Świętego Mikołaja i wyruszyć w wirtualną podróż po całym świecie. Fundacja współpracuje z trzema szpitalami w Polsce, największą kliniką na Bliskim Wschodzie „Sheba Medical Center" w Tel Awiwie w Izraelu oraz z ogólnoświatowymi klinikami radiologicznymi „Amethyst", a także ONZ i Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża.

Virtual Dream is a foundation set up by Piotr Łój, whose goal is to use VR / AR technologies for helping sick people and supporting socially excluded groups. The VR technologies and 360 videos are created to aid patients' recovery in hospitals, cancer treatment clinics for children, hospices, and nursing homes. The latest project – VR Santa – has made it possible for bedridden hospitalised children to get on Santa's sleigh and set off on a virtual journey around the world. The foundation cooperates with three hospitals in Poland, the largest Middle East clinic Sheba Medical Center in Tel Aviv, Israel, international radiotherapy clinics Amethyst, the United Nations, and the International Committee of the Red Cross.

Autor / Author: Piotr Łój Virtual Dream | *www.virtual-dream.org*

fotografia / photo credit: VirtualDream

Mobilne schronienie I-gloobox
I-gloobox - a mobile shelter

Projekt mobilnego schronienia dla osób bezdomnych i potrzebujących pomocy, które zapewnia im swobodę ruchów, ochronę i możliwość przechowywania rzeczy. Ma dwie główne części: kieszenie wykonane z grubej wodoodpornej tkaniny oraz składany wózek ze stali lub aluminium. Każda pojedyncza kieszeń jest na tyle duża, by pomieścić rzeczy osobiste, a skierowane do wewnątrz poły płaszcza chronią przedmioty przed zmoknięciem czy kradzieżą. Wypełnione kieszenie stają się także dobrą izolacją, co jest szczególnie ważne, gdy spada temperatura. Równie istotne jest to, że każdy pojedynczy element można wymienić po uszkodzeniu na nowy, co ułatwia utrzymanie.

This is a project of a mobile shelter for the homeless and less fortunate people. It provides them with the freedom of movement, protection, and storage space. It consists of two main parts: pockets made out of thick waterproof fabric and a folding steel or aluminium cart. Every single pocket has enough volume to carry the homeless person's personal possessions. The covers which face the inside of the street home protect the interior from soaking and theft. What's more, when the pockets are loaded, the isolation becomes more effective, which is particularly important during cold winter nights. Another crucial advantage of the shelter is that each individual element can be replaced with another one in case of damage, which makes the maintenance of the i-gloobox much easier.

Autor / Author: Georgi Djongarski | *www.designboom.com/project/i-gloobox*

fotografia / photo credit: I-gloobox

SMAKI ŻYCIA
FLAVOURS OF LIFE

fotografia / photo credit: Katarzyna Pełka-Bura

Warto pamiętać, że termin turystyka pochodzi od „grand tour", podróży, którą podejmowali angielscy arystokraci szukając piękna i wiedzy. W dzisiejszym świecie podróżowanie stało się czynnością demokratyczną, a na mapach biur podróży i tanich linii lotniczych trudno zobaczyć białe plamy. Powszechność, a nawet masowość turystycznego doświadczenia uruchomiła w rezultacie współzawodnictwo o uwagę turysty, a wśród podróżujących walkę o lajki, jaka rozgrywa się każdej minuty w społecznych mediach. Z globalizacją przemysłu turystycznego ściśle wiążą się poszukiwania oryginalności, autentyczności i wiarygodności. Równocześnie rośnie świadomość negatywnych skutków masowej turystyki i poszukiwania bardziej zrównoważonych modeli. Pamiętamy oczywiście, że wielkie wydarzenia, takie jak igrzyska olimpijskie czy targi Expo powodują rozwój miast, a nawet państw. Nie trzeba sięgać daleko pamięcią, aby przypomnieć sobie, jak bardzo poprawiła się w Polsce infrastruktura drogowa w związku z organizacją mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 r. Po zakończeniu wielkich wydarzeń sportowych infrastruktura pozostaje i dalej służy mieszkańcom i turystom.

Bywa także inaczej – najbardziej popularne i trwałe okazują się tymczasowe i niekosztowne interwencje. Instalacje takie jak warszawska palma czy cieszyński jelonek wpisują się w przestrzeń publiczną na stałe. Skromna Ławka+ zaprojektowana dla Niepołomic stała się atrakcyjną wyspą – do odpoczynku, spędzania wolnego czasu i zabawy, a przystanek w formie liter BUS – lokalną atrakcją. Dostępność podróżowania przynosi nie zawsze oczekiwane konsekwencje. Coraz częściej mówi się wręcz o zadeptywaniu przez turystów popularnych zabytków i pomników przyrody. Musimy również pamiętać, że tysiące turystów w przestrzeniach publicznych staje się łatwym celem ataków terrorystycznych. W miastach takich jak Florencja, Nowy Jork czy Rzym pojawiają się dyskretne blokady antyterrorystyczne w postaci betonowych donic, które lepiej wtapiają się w tło najważniejszych zabytków.

It should be noted that the word "tourism" derives from the phrase "Grand Tour", referring to trips undertaken by British aristocrats who sought beauty and knowledge. These days, travelling has become a democratic activity and it is hard to find any uncharted territories on travel agencies' and cheap airlines' maps. Tourism has turned into a common – or even mass – experience, and that has provoked endless rivalry: tourist companies fight for their clients' interest and travellers themselves compete for attention in social media. The globalisation of tourist industry is strictly related to the search for originality, authenticity, and credibility. Simultaneously, there is a growing awareness of the negative consequences of mass tourism and the need for finding more sustainable models. And yet we must remember that great events such as the Olympics or Expos contribute to cities' and countries' development. You don't have to look far – the quality of road infrastructure in Poland improved enormously thanks to the organisation of UEFA Euro 2012. After the big events are over, the infrastructure remains, serving the needs of both citizens and tourists. However, it may also work in a different way – the most popular and durable solutions are the temporary and inexpensive ones. Installations such as the palm tree in Warsaw or the pink deer in Cieszyn become inherent elements of public space. The modest Ławka+ project of a bench designed for Niepołomice is functioning as an attractive place for relaxing and playing, whereas the bus stop in the shape of the letters BUS is a local attraction. The accessibility of travelling may sometimes bring unexpected outcomes. We hear more and more often about tourists literally trampling on popular historical and natural monuments. What's more, thousands of tourists gathered in public spaces are an easy target for terrorist attacks. Cities like Florence, New York, or Rome build inconspicuous anti-terrorist barriers in the shape of concrete flowerpots which easily blend in the background of historical cities.

The Treadway Air Chair
The Treadway Air Chair

Przenośne siedzisko z trwałego nylonu, dzięki czemu może być używane nawet na kamienistym podłożu. Jest ultralekkie – nie waży nawet kilograma – i łatwo go wyczyścić. Nadmuchanie siedziska zajmuje parę sekund. Do fotela dołączona jest lekka torba i kołek umożliwiający umocowanie go w ziemi, kiedy nie jest używany. Jest wyposażony w kieszonkę na napój lub telefon, a oparcie w odcinku lędźwiowym zapewnia dodatkowy komfort. Mieści się z łatwością w torbie plażowej lub plecaku.

This is a portable seating made from durable nylon, suitable even on rocky terrains. It is ultra-lightweight (1.6 lbs) and wipe-clean. It takes just seconds to inflate and comes with a lightweight carry bag and a tent peg to stake it down when not in use. There is a side pocket for drinks or a phone. The lumbar support provides added comfort. It will fit easily into a beach bag or a backpack.

www.treadwayinternational.com

fotografia / photo credit: Treadway

Ławka Plateau
Plateau Bench

Zestaw ławek ze stołem był testowany podczas festiwalu muzycznego w Roskilde. Wbudowane w stół ogniwa solarne umożliwiły łatwe doładowanie urządzeń mobilnych. Użytkownicy mogli skorzystać ze słuchawek wbudowanych w blat stołu, a także mieli do dyspozycji technologię Bluetooth. Po podejściu do mebli uruchamiało się oświetlenie LED. Oprócz wspomnianych udogodnień, zestaw był wyposażony w mierniki elektroniczne. Dzięki temu studenci politechniki mogli przeanalizować dane dotyczące liczby korzystających z ładowarki oraz ilości zużytej energii. Informacje te były zbierane, by produkt móc udoskonalić i wdrożyć optymalne rozwiązanie w miastach.

The Plateau bench and table set was tested during the Roskilde music festival. Thanks to the solar cells built into the table, the users could easily charge their mobile devices. The table was also equipped with earphones and the Bluetooth technology. As you approached the furniture, LEDs would turn on. Apart from those functionalities, the tested set featured electronic meters which enabled technical university students to analyse the data concerning the number of the persons using the charger and the amount of energy consumed. The data was collected to improve the product further and implement the optimised solution in urban space.

Autor / Author: Holscher Design | *www.holscherdesign.com*

fotografia / photo credit: Holscher Design

Ławka+
Ławka+

Prosta w montażu, modułowa instalacja drewniana z miejscami do siedzenia i zielenią. Pięć takich instalacji powstało dla Niepołomic. Ustawiono je tam, gdzie brakowało miejsc do siedzenia lub zieleni. Ławka+ umiejscowiona w okolicy gimnazjum, w pobliżu boiska sportowego, służy oczekującym na powrotny autobus do domu lub na wydarzenia sportowe. Integralną częścią instalacji jest kasa, w której można kupić bilety na mecze. Wewnętrzną ścianę pomalowano farbą tablicową, zachęcając do interakcji. Ławka+ na rynku jest zielonym elementem przestrzeni oraz miejscem spotkań i odpoczynku. Instalacja przy liceum jest wyposażona w siedziska, zieleń oraz małą stację rowerową, służącą nie tylko uczniom, ale użytkownikom licznych tras rowerowych w okolicy. Ławka+ znajdująca się na terenie szkoły podstawowej przy boiskach sportowych została wyposażona w podium, na którym honoruje się zwycięzców rozgrywek. Po drugiej stronie są ulokowane siedziska dla kibiców. Instalacja przy Muzeum Fonografii, mieszczącego się nieopodal Zamku Królewskiego w Niepołomicach, jest miejscem odpoczynku dla turystów, ale przerwy spędzają tu także pracownicy okolicznych instytucji, korzystający ze stolika i siedzisk.

The bench is an easy to assemble modular wooden installation with seats and greenery that can be adjusted to any space. Five installations of this kind have been set up in Niepołomice. They are placed in areas where there was no place to sit and no green zones. Ławka+ situated close to the school and the football pitch can be used by people waiting for the bus back home or a sports event. One of the elements of the installation is actually a cash desk where you can buy match tickets. The inner wall is painted with chalkboard paint, inviting to interact. The bench installed on the market square is equipped with seats, greenery components, and a small bicycle station, used both by students and cyclists riding along the numerous bike paths in the neighbourhood. Ławka+ built in the area of the primary school and the sports field contains a podium on which winners can be awarded with prizes. On the other side, there are seats for their fans. The installation located next to the Museum of Phonography, near the Royal Castle in Niepołomice, consisting of seats and a table, is perfect for tourists who want to relax as well as for the employees of nearby institutions who spend their breaks from work there.

Autor / Author: pigalopus / Malwina Borowiec, Karolina Chodur | *www.pigalopus.pl*

fotografie / photo credit: Krzysztof Wołek

BUS
BUS

To nietypowy przystanek, w którym można z radością spotykać się z innymi ludźmi i miło spędzać czas, czekając na autobus. To przestrzeń rekreacyjna, miejsce zabawy. Przystanek tworzą trzy litery, układające się w napis: bus. Wykonano je z drewna i stali – materiałów zwykle używanych do budowy miejskich mebli. Każda z liter ma ponad cztery metry wysokości i około dwóch metrów szerokości. Są na tyle duże, by pomieścić od dwóch do czterech osób, chroniących się przed deszczem, słońcem, wiatrem. Ich kształt umożliwia przyjmowanie różnych pozycji – siedzącej, leżącej i stojącej.

This bus stop is a unique place where you can have fun waiting for a bus and enjoy meeting people. It has been designed as an area for leisure and recreation. The stop is built of three letters – BUS. They have been made of wood and steel – these materials are normally used to construct urban furniture. Each letter is more than 4 m high and about 2 m wide. They are large enough for 2 to 4 people, to shelter them from rain, sun, or wind. Their shape allows you to sit, lie down, or stand up.

Autor / Author: mmmm | *www.mmmm.tv*

autor zdjęcia / photo credit: mmmm...

Sztuka na antyterrorystycznych blokadach
The art on anti-terrorist barriers

W Mediolanie nawet bariery antyterrorystyczne okazały się miejscem dla… sztuki. Zaczęło się od świątecznego okresu w 2016 roku, od pracy „Navidad", czyli „Boże Narodzenie", przedstawiającej dwa renifery (matkę i syna) – symbole nie tylko świąt, ale i pokoju. Pomysł wyszedł od lokalnych władz, a do współpracy zaproszono Manu Invisible, wywodzącego się ze streetartowych kręgów artystę, który ukrywa twarz za czarną maską i tworzy zaangażowane murale i rysunki, komentujące rzeczywistość. Jego praca, która pojawiła się na antyterrorystycznej barierze na głównym placu Mediolanu, miała dać nadzieję, jaką przynoszą święta i pokazać siłę sztuki. Niedaleko tego miejsca, powstało też drugie dzieło – kompozycja kwiatowa. Manu Invisible wspólnie z Andreą Bertoletti stworzył jeszcze jedną pracę – tym razem na barierze antyterrorystycznej pojawiły się dwa ptaki w otoczeniu roślin, wśród których żyją w naturze. Obraz powstał w Isola – jednej z najbardziej tętniący życiem dzielnic Mediolanu.

In Milan, even anti-terrorist barriers can be a place of art. It began during Christmas in 2016 with "Navidad" – a work presenting two reindeer, a mother and a son, symbolising Christmas and peace. Local authorities came up with the idea and invited Manu Invisible to cooperate – he is a street artist, hiding his face behind a black mask and creating socially engaged murals and paintings commenting the reality. His work on the anti-terrorist barrier in the main square of Milan was designed to give hope and demonstrate the power of art. Another work was created nearby – a floral composition. In cooperation with Andrea Bertoletti, Manu Invisible did another work on the anti-terrorist barrier presenting two birds surrounded by plants that can be found in their natural habitat. The artwork was made in Isola, one of the liveliest districts of Milan.

Autor / Author: Manu Invisible | *www.manuinvisible.com*

Fotografia / photo credit: Manu Invisible

Modlitwa Pana Cogito — Podróżnika
Zbigniew Herbert

Panie dziękuję Ci że stworzyłeś świat piękny i bardzo różny
a także za to że pozwoliłeś mi w niewysłowionej dobroci Twojej

być w miejscach które nie były miejscami mojej codziennej udręki
— że nocą w Tarquinii leżałem na placu przy studni
i spiż rozkołysany obwieszczał z wieży Twój gniew lub wybaczenie
a mały osioł na wyspie Korkyra
śpiewał mi ze swoich niepojętych miechów płuc melancholię krajobrazu

i w brzydkim mieście Manchester odkryłem ludzi dobrych i rozumnych

natura powtarzała swoje mądre tautologie:
las był lasem morze morzem skała skałą gwiazdy krążyły i było jak być powinno

— *Iovis omnia plena* – wybacz – że myślałem tylko o sobie
gdy życie innych okrutnie nieodwracalne krążyło wokół mnie
jak wielki astrologiczny zegar u świętego Piotra w Beauvais

że byłem leniwy roztargniony zbyt ostrożny w labiryntach i grotach
a także wybacz że nie walczyłem jak lord Byron o szczęście ludów podbitych
i oglądałem tylko wschody księżyca i muzea

— dziękuję Ci że dzieła stworzone ku chwale Twojej udzieliły mi cząstki swojej tajemnicy
i w wielkiej zarozumiałości pomyślałem
że Ducio van Eyck Bellini malowali także dla mnie

a także Akropol którego nigdy nie zrozumiałem do końca
cierpliwie odrywał przede mną okaleczone ciało

— proszę Cię żebyś wynagrodził siwego staruszka
który nie proszony przyniósł mi owoce ze swego ogrodu
na spalonej słońcem ojczystej wyspie syna Laertesa

a także Miss Helen z mglistej wysepki Mull na Hebrydach
za to że przyjęła mnie po grecku i prosiła
żeby w nocy zostawić w oknie wychodzącym na Holy Iona
zapaloną lampę aby światła ziemi pozdrawiały się

a także tych wszystkich którzy wskazywali mi drogę i mówili *kato kyrie kato*

i żebyś miał w swej opiece Mamę ze Spoleto Spiridiona z Paxos
dobrego studenta z Berlina który wybawił mnie z opresji
a potem nieoczekiwanie spotkany w Arizonie wiózł mnie do Wielkiego Kanionu
który jest jak sto tysięcy katedr zwróconych głową w dół

— pozwól o Panie abym nie myślał o moich wodnistookich szarych niemądrych prześladowcach
kiedy słońce schodzi w Morze Jońskie prawdziwie nieopisane

żebym rozumiał innych ludzi inne języki inne cierpienia
a nade wszystko żebym był pokorny
to znaczy ten który pragnie źródła

dziękuję Ci Panie że stworzyłeś świat piękny i różny

a jeśli jest to Twoje uwodzenie jestem uwiedziony
na zawsze i bez wybaczenia

Prayer Of The Traveler Mr Cogito
Zbigniew Herbert

Lord I thank You for creating the world beautiful and various
and for allowing me in Your fathomless goodness

to visit places which were not the sites of my daily torments
— that at night in Tarquinia I lay in the square by the well
and a gunmetal pendulum rang out from the tower Your wrath or forgiveness
and that a little donkey on the island Corkyra
sang to me from the unfathomable bellows of its lungs the melancholy of the landscape

and that in the ugly city of Manchester I discovered kindhearted and sensible people

nature repeated its wise tautologies:
the forest was a forest the sea the sea a cliff a cliff stars revolved and it was as it ought to be

— *Iovis omnia plena* – that I thought only of myself
while the lives of others cruel and inexorable turned around me
like the great astrological clock of St Pierre in Beauvais

that I was lazy distracted too timid in labyrinths and caves
and forgive me also that I did not fight like Lord Byron for the happiness of oppressed peoples
and studied only the rising moon and museums

— I thank you that works created for Your greater glory yielded to me particles of their mystery and
that with great presumption I thought
that Duccio Vaan Eyck and Bellini painted for me also

and also that the Acropolis which I never fully understood
patiently revealed to me its mutilated body

— I ask You to reward the gray old woman
who unbidden brought me fruit from her garden
on the sunburned native island of the son of Laertesa

and Miss Helen of the foggy island of Mull in the Hebrides
for offering Greek hospitality and asking me
to leave a lamp lit at night in the window facing Holy Iona
so that the lights of earth would greet each other

and also all those who gave me directions and said *kato kyrie kato*

and take under Your protection Mama from Spoleto Spiridion from Paxos
the good student from Berlin who saved me from oppression a
nd then when met unexpectedly in Arizona drove me to the Grand Canyon
which is like a hundred thousand cathedrals standing on their heads

— Lord let me not think of my moist-eyed gray deluded persecutors
when the sun sets on the truly indescribable Ionian Sea

let me understand other people other languages other sufferings
and above all let me be humble
that is to say one who longs for the source

I thank You Lord for creating the world beautiful and various

and if this is Your seduction I am seduced

Translation: Alissa Valles

HUMAN CITIES / Challenging the City Scale 2014–2018

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union